پێشکەشە بە:

–پێشکەشە بە باوکم و ... دایکم و ...
هەردوو براکەم.

–هەموو زانستخوازانی کوردستان.

فەرهەنگی زاراوەکانی

ئینتەرنێت و

چات

نووسین و ئامادەکردنی :

هێمن مەلا کەریم بەرزنجی

پێشەکی

ئەم فەرهەنگەی لەبەر دەستی تۆی بەکارهێنەرانی تەکنەلۆژیای زانیاریەکان و، زانستخوازدایە، بەشێکی دیکە لە هەوڵە دووا بە دوواو، بەردەوامەکانی نووسەرو، خزمەتێکی دیکەی نوێی نوسەرە، کە هەموو ئەو ووشەو زاراوە گرنگ و پێویستانەی لەخۆ گرتووە کە بۆ بەکارهێنەرانی ئینتەرنێت و چات پێویستەو، هاوکات هەوڵیشمانداوە چەندان ووشەی گشتی و، گرنگی بواری ئای تی و کۆمپیوتەری تێکەڵاو بکەین بە مەبەستی زیاتر سوود گەیاندن بە خوێنەرو، بەکارهێنەری ئەم تەکنەلۆژیایەدا، وەڵێ لە ئاییندەی نزیکدا فەرهەنگی تایبەت بە بوارەکانی دیکەی ئای تی بڵاو دەکەینەوە بە گوێرەی کات و توانا – إنشاالله.

هێمن بەرزنجی

15/16–2–2007 ز/کوردستان–سلیمانی

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات/ئینگلیزی –کوردی

ناوی کتێب: فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات.

Internet and chat dictionary

نووسین و ... ئامادەکردنی: هێمن مەلاکەریم بەرزنجی

ساڵی: 2007–کوردستان، سلێمانی

تیراژ: 5000دانە

بابەت: زانستی– زمانەوانی تایبەت بە تەکنەلۆژیای زانیاری

ژمارەی سپاردنی (225) ساڵی 2007 پێدراوە

مافی لەچاپدانەوەی پاریزراوە بۆ نووسەر

Internet & Chat

Dictionary

HEMN MK.
BARZNJI

2007

A

A, a

یەکەم تیپی (پیتی) زمانی ئینگلیزییەو، دەنگی (ئەی) هەیەو، بۆ زۆر باشەش (پلە–نمرە) بەکاردێت.

A:

بزوێنەرە فلۆپی، لە بەرنامەی خستنەگەڕی ویندۆزو هەندێك بەرنامەی دیکەدا ئەم هێمایە بریتییە لە یەکەم بزوێنەر کە فلۆپییە، یان بەشێکی سەرەکیە لە بەرنامەکە (ویندۆز، ...).

A to d converter

گۆڕەری ئەنەلۆگ بۆ ژمارەیی.

Abacus

ژمێرەر، ئامێرێکی موورودارەو بۆ مەبەستی فێرکردن بەکاردێت.

ABIOS (Advanced Basic Input /Output system)

سیستەمی بنچینەیی پێشکەوتوو بۆ داغڵکردن و وەرگرتنەوەی زانیاری.

Abilene

ناوی پۆلەکانی Internet2، و هەردوو پرۆژەکانی بنچینەیی UCAIDکە کورتکراوەی (University Corporation for Advanced Internet Development)

Abnormal end

کۆتایی نا ئاسایی.

Abort

وەستان، بە ئەنجام نەگەیشتن، وەستانی بەرنامەیەکی کۆمپیوتەرە کاتێك هەندێك هەڵە ڕوو دەدات، کە ناتوانرێت لەو کاتەدا هەڵەکان ڕاستبکرێنەوە.

Absolute error

هەڵەی تەواو.

Absolute loader

هەڵگرتنی تەواو، بارکردنی تەواو، مەبەست داگرتنی بەرنامە، یان زانیاری کۆکراوەیە لە ناونیشانێکی تەواودا بۆ بیری (زاکیرەی) ئامێرەکە، پێش جێبەجێکردن و، کارپێکردنی.

A/B switch box

دووانە بگۆڕ، بگۆڕی جووت.

A-bus

گوێزەرەوەی ناوەکی.

Ac

شەپۆلی ناوبەناو، تەوژم و تەزووی بە نۆرە.

.ac

لە تۆڕەکانی ئینتەرنێت دا، ئەم کورتکراوەیە سوودی لێوەردەگیرێت بۆ پاشگری ماڵپەرەکان، کە تایبەتە بە دامەزراوە زانستیەکانی جیهان وەکو: (زانستگە (زانکۆ)کان، ئەکادیمیاکان، فێرگەکان و ...)و، ئەم کورتکراوەیە لە وشەی academyوەرگیراوە.

نموونە بۆ ئەم پاشگرە:

-ناوەندی زانستی ئۆکسفۆرد.

www.ox.ac.uk

–زانستگە (زانكۆ)ی تۆكیۆ.

www.u-tokyo.ac.jp

Acceptable user policy

سیاسەتی بەكارهێنانی پەسەندكراو، سیاسەتی بەكارهێنانی گونجاوەو كورتكراوەكەی (AUP)یە.

Access

گەیاندن، گەیەنراو، بەردەوام، كرداری بە دووا گەڕانی زانیارییەكانە، یان خوێندنەوەی، یان نوسینی لەسەر یەكەی هەڵگرتن و پاراستن (سەیڤ). ئەم ووشەیە مانای جۆربەجۆری هەیە وەكو پەیوەندی بە ئینتەرنێتەوە (Internet access)یان بە مانای جۆری پەیوەندی و گەیاندن.

Access gate

دەروازەی گەیاندن، دەرچەی گەیاندن

Access, immediate

گەیاندنی خێرا.

Access level

ئاستی گەیاندن.

Access line

هێڵی گەیاندن، هێڵی پەیوەندیكردنی هەمیشەییە لە نێوان خاڵی كۆتایی و كۆمپیوتەردا.

Access number

ژمارەیی گەیاندن، ژمارە تەلەفۆنە سەبارەت بە سوود وەرگرتن بۆ پەیوەندیكردن بە یەك (Isp) یەوە بەكاردێ.

Accessories

زیادکراوەکان.

Accessory

ئامێری یارمەتیدەر.

Accessory program

بەرنامەی پاشکۆ.

Access privileges

ئیمتیازاتەکانی گەیاندن، ڕێگەپێدەری خوێندن یان چاکسازی فایلەکانە لە یەك تۆڕدا.

Access provider

بۆ زانیاری تەواو سەیری (Internet service provider) ISP بکە.

Access random

گەیاندنی هەڕەمەکی.

Access right

مافی گەیاندن.

Access speed

خێرایی گەیاندن.

Access time

کاتی گەیاندن .

ACCU (Association of C and C ++ user)

کۆمەڵەی بەکارهێنەرانی c و c++.

ACF (Advanced communications Function)

فەرمانی پەیوەندییە پێشکەوتووەکان.

ACK

نیشانەی ئاگاداری و هەستپێکردنی وەرگرتن، ئاگادارییە بە وەرگرتنی پەیام (نامە) لە تۆڕی پەیوەندییەکانەوە.

Acknowledge

هەستکردن بە گەیاندن، بۆ وەڵامدانەوە، بۆ بە دەنگەوە هاتن و وەڵامدانەوە، بۆ ناونیشانی کەسێك، یان پەیامێك.

Acknowledge mail

نامەی هەستپێکردن و ئاگاداری بە گەیاندن، هێمای نێرەرە بۆ وەرگر، دووای وەرگرتنی پەیامی ئەلکترۆنی و ئاگادار کردنەوەی نێرەر لە پێگەیشتن و خوێندنەوەی نامەکە.

Acknowledgement

هەستپێکردن و ئاگادارکردنەوە بە وەرگرتن.

Acoustic modem

مۆدێم جۆری جیاوازی زۆرەو، دەبێتە هۆی گۆڕینی هێما کارەباییەکان بۆ ئاوازی

تەلەفۆنی و، بە پێچەوانەشەوە. ئەم گۆڕانەش ڕوو دەدات بەهۆی گەیەنەری دەنگیەوە.

Acoustic treatment

پچڕانی دەنگی، جیاکەرەوەی دەنگی، دابڕین و دەوورخستنەوەی دەنگی.

Acrobat

بەرنامەی ئەکرۆبات.یەکێکە لە بەرنامە ناسراوەکانی کۆمپانیای ئەدۆب بۆ بەرهەمێنانی بەرنامەکان و، لە بواری تەکنەلۆژیای ئینتەرنێت دا سوودی زۆری لێ وەردەگیرێت بۆ گۆڕینی فایلە ئاساییەکان بۆ فایلی PDF کە کورتکراوەی (Portable Document File)ەو، لەم بارەشدا کێشی فایلەکان کەم

دەبێتەوەو، لە تێکچوونی فۆنتیش دەیپارێزێ.

Acrobat reader

بۆ خوێندنەوەی فایلی ئەکرۆبات بەکاردێت و، بۆ زانیاری زیاتر سەیری ئەکرۆبات بکە.

Acronym

زاراوەی یەکەمی، ناولێنانی کورت، ووشەیەکی کورتکراوەیەو پێکهاتووە لە پیتی جیاوازو، وەکو ووشەیەك دەخوێندرێتەوە بەڵام هەر پیتەو ووشەیەکی سەربەخۆیەو، مانایەکی هەیە، ئەم ووشەیە (acronym) لە زمانی یۆنانیدا، بە مانای (ناو) و (کۆتایی، ئەوپەڕی) دێت، وەکو (FORTRAN) و

ووشەی RAM **و ووشەی** Basic **و ئەم ووشو و زاراوانەی خوارەوە:**

AND Any Day Now
AFAIK As For As I Know
AFK Away From keyboard
B4N Byte for Now
BAK Back At keyboard
BBL Be Back Later
BCNU Be seeing You
BEG Big Evil Grin
BFD Big Fucking Deal
BFN Bye For Now
BRB Be Right Back
BTW By the way
CU see you
CUL, CUL & R see you later
DIKU Do I know you?
EG Evil Grin

F_2F Face to Face
FUD Fear, uncertainty and Doubt
FWIW For what Its worth
FYI For your Information
G/<G> Grin
GA Go Ahead
GAL Get A Life
GD&R Grinning, Ducking and Running
GMTA Great Minds Think Alike
IAC in Any Case
IANAL I Am Not a Lawyer
IC I see
IIRC IF I Recall/ Remember correctly
IMHO In My Humble/ Honest Opinion

IMO in My Opinion
IOW In other words
IRL in Real Life
JK just kidding
L&R Later
LOL Laughing out Loud
NRN No Reply/ Response Necessary
OIC Oh, I see
OTOH On The Other Hand
PDA public Display of Affection
PITA pain In the Arse
RL Real Life
ROFL Rolling on Floor Laughing
RSN Real soon now
RTFM Read the Fucking Manual

SNAFU Situation Normal, All Fucked UP
SO Significant Other
TIA Thanks In Advance
TPTB The power that be
TTFN Ta Ta for Now
TTYL Talk To you later
TYVM Thank you very Mach
VBG Very Big Grin
WB welcome Back
WTH what the hell
YMMV your Mileage May Very

سەرنج: ئەم کورتکراوانە ژمارەیان نزیکەی (٣٥) هەزار دەبێت و، گەر خوای گەورە تەمەن بدات (إنشاالله)و، تەندروستیم باش بێت (پشت بە خوا)، ئەوا: لە فەرهەنگێکدا

هەموویان چاپ دەکەم، لێرەداو لەم فەرهەنگە بچووکەدا تەنها گرنگەکان باس دەکەین.

Action

کار، کردار، جوڵە.

Action message

پەیامی کار، نامەی کار.

Activation

چالاکی.

Active

چالاك.

Active document

دۆکیومێنتی (بەڵگەنامەی) چالاك.

Active file

فایلی چالاك.

Active movie

فیلمی چالاك، تەكنەلۆژیای سەبارەت سوود وەرگرتنی مایکرۆسۆفت بۆ چالاککردنی دەنگ و، تەسویر لە ڕێگەی ئینتەرنێتەوە.

Active program

بەرنامەی چالاك، بەرنامەیەكی دابەزێنراوە بۆ ناو ئامێری كۆمپیوتەرو كار كردنە پێی.

Active server page

لاپەڕەی خزمەتگوزاری ئەلكترۆنی چالاك، كورتكراوەكەی ASP–یە.

Active window

پەنجەرەی چالاك، بەشێكە لە شاشەی بەكارهێنانی چالاكی هەنووكەیی.

Activex

تەكنەلۆژیای ئەكتیڤ ئێكس، كۆمەڵێكە لە تەكنەلۆژیا كە گونجاوە پێكهاتەكانی پرۆگرامسازی لە گەڵیان كار بكات، لەناو ژینگەی تۆڕی پەیوەندیەكاندا.

Activex control

ڕەگەزی دەستبەسەردا گرتنی تەكنەلۆژیای ئەكتیڤ ئێكس.

Activity level

ئاستی چالاكی، پلەی چالاكی

Activity light

ڕووناكی كار

Activity loading

هەڵگرتنی چالاك، پیَ هەڵگرتنی چالاك، ڕێگەیەكە بۆ هەڵگرتن و شارا كردنی بەشەكانی فایلە زۆر چالاكەكان، كە توانای

دیاریکردنی شوێن و خێرایی گونجاوی هەیە.

Activity window

پەنجەرە ی کار.

ACU (Automatic communication unit)

یەکەی پەیوەندیکردنی خۆیی

.ad

سنووری ئەی دی.، بواری ئەی دی.

A/ D (A to D)

گۆڕەری پێوەری ئەنەلۆگ بۆ دیجیتاڵ.

Ad

کورتکراوەی ووشەی (advertisement) ە، کە بە مانای ئاگاداری، دێت، لە ئینتەرنێت دا، بە بڵاوکردنەوەی سەر ڕووی لاپەڕەکانی وێب دەوترێت، واتە:

ڕیکلام و ئاگادارییەکان و بڵاو نامەکان، کە دەتوانرێت نووسین بێت، یان وێنە گیراو، وەکو یەك بانەر (Banner) بە قەبارەی 460x80 یان قەبارەو شێوەیەکی تر.

Ad click

بگەڕێرەوە بۆ (click right).

Ad space

بۆشایی ژووری لاپەڕەی وێب کە بە جۆرێکی بەرچاو بۆ ئاگادارکردنەوە نواندنە.

Adaptor

گونجێنەر

ADB (Apple Desktop Bus)

گوێزەرەوەی گشتی بۆ ڕووی شاشەیی ماکنتۆش .

Address

ناونیشان.

١- ناونیشانی پۆستی ئەلکترۆنی (E-Mail).

hemnymela@yahoo.com
dr.hemnbarznji@yahoo.com

٢- ناونیشانی ئای پی (IP Address).

٣- ناونیشانی ئینتەرنێت، کە بە URLناودەبرێت و، URL-یش کورتکراوەی Uniform Resource Locator **وەکو:**

http://www.kurdistannet.org
http://www.kurdistanpost.com

کاتێك ئەو ناونیشانە دەنووسیت و، دەیکەیتەوە، ماڵپەڕەکە دێتە سەر ڕووی

شاشەکەو، هەمیشە (یو، ئاڕ، ئێڵ)ەکان بە http:// **دەست پێدەکات کە کورتکراوەی وشەکانی** (hypertext transfer protocol) **ە، دوای** http:// **ماڵپەڕەکان و ناونیشانەکان بە** .www **دەست پێدەکەن و، پاشان ناونیشانی ماڵپەڕەکە** (Domain name) **و لە کۆتایشدا پاشگرێك** (.com, .org, .edu , .ac, ...).

Addressable location

شوێنی (ناوچەی) گونجاو بۆ ناونیشان.

Addressable point

خاڵی گونجاو بۆ ناونیشان.

Addressable register

تۆمارکردنی گونجاو بۆ ناونیشان.

Address absolute

ناونیشانی ڕەها، ناونیشانی تەواو.

Address book

پەرتووکی ناونیشان، بەرنامەیەکە بۆ کارئاسانی بەکاربەرانی پۆستی ئەلکترۆنی (E-Mail) سوودی لێوەردەگیرێت، بۆ ناردنی نامەو پەیام بە شێوەیەکی ئاسان و سادە بۆ بەکارهێنەر.

Address conversion

گۆڕەری ناونیشان

Address direct

ناونیشانی ڕاستەوخۆ

Address, double

ناونیشانی جووت، دووانە ناونیشان

Address effective

ناونیشانی ڕاست، یان کرداریانە.

Address external device (ED)

ناونیشانی ئامێری دەرەکی.

Address indirect

ناونیشانی ناڕاستەوخۆ.

Addressing mode

بارەکانی ناونیشان.

Addressing, specific

ناونیشانی دیاریکراو، ناونیشانی ڕەها.

Address mask

داپۆشەری ناونیشان، شارەرەوەی ناونیشان. جۆرێکە لە بتەکان (Bits) و نرخی دووانیەو بەکاردێت بۆ شاردنەوەی بەشێکی ناونیشان، بەکارهێنانی ئەم جۆرو شێوەیە بە گشتی بۆ خوێندنەوەی تۆڕی پەیوەندیەکانە، یان بەشێك لە تۆڕی

لاوەکی لەناو تۆڕی ئینتەرنێت دا، یان ناونیشانی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت، کە لێرەدا ئەمەیان مەبەستی سەرەکی‌یە، وەکو:

207.37.253.203

ماڵپەری ئەو شێوە شاردنەوەو داپۆشینەی سەرەوە بەم جۆرەیە:

www.atkearney.com

Address part

بەشی ناونیشان.

Address sign

بگەڕێرەوە بۆ @، At Sign.

Administrator (admin)

بەڕێوەبەری بەرپرس.

١- بەڕێوەبەری نەزم (سیس ئەدمین)، مەبەست لە کەسێکە کە بەرپرس و بەڕێوەبەری تۆڕێك بێت.

٢- بەڕێوەبەری بەرنامە ڕێژی و ئاگاداری.

AND

تۆڕی ژمارەیی پێشکەوتوو.

Adobe

کۆمپانیای ئەدۆب.کۆمپانیای پەرەپێدانی بەرنامەکانە، لە ناویاندا بەرنامەی ناسراوی ئەکرۆبات و، بەرنامەی پۆست سکریپت و هی تریش.

Adobe acrobat

بڕوانە Acrobat reader, Acrobat بۆ زانیاری پێویست.

Adobe Illustrator

ئەدۆب ئلّسترەیتەر.

بەرنامەیەکی ناسراوی کۆمپانیای ئەدۆبەو تایبەتە بە کۆمپیوتەری ماکنتۆش و، بەرنامەیەکی وێنەی بەیانی پێشکەوتووە.

Adobe system Inc.

نەزمی (نیزامی) ئەدۆب.

ADSL (Asymmetric Digital subscriber Line)

هێڵی بەشداربوونی ژمارەیی (دیجیتاڵی) ناڕووبەڕوو (ناڕاستەخۆ).

تەکنەلۆژیایەکە، کە هێڵی ئاسایی تەلەفۆنی بە هێڵی دیجیتاڵی خێرای گوێزەرەوە گرێ دەدات و، دەتوانرێت زانیاری بە خێرایی ١,٥ تا 9Mbps

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

رەوتی کۆتایی و، ١٦ تا 80kbps ڕەوتی بالاّ بگوێزرێتەوە.

Advanced Research project Agency (ARPA)

دەزگاو، ڕێکخراوی پرۆژەی لێکۆڵینەوەی پێشکەوتوو. ئاژانسی پرۆژەی لێکۆڵینەوەی پێشکەوتوو.

Advanced Research project Agency network (ARPANET)

تۆڕی ناوەندو ڕێکخراوی پرۆژەی لێکۆڵینەوەی پێشکەوتوو. تۆڕێکی پەیوەندی فراوانەو ژمارەیەکی زۆر ئامێری کۆمپیوتەر لەخۆ دەگرێت کە هەموویان گرێدراون بە یەکترەوە، لە ڕاستیدا پەرەی پێدراوە، بووە بە تۆڕی ئینتەرنێت.

Advanced RISC (Reduced Interaction set computing)

تەکنەلۆژیای (RISC) پێشکەتوو.

Advanced Version

نوسخەی (نەوەی) پێشکەوتوو.

Advanced game

یاری پێشکەوتوو، جۆرێکە لە یاری، کە بەکارهێنەر تیایدا تووشی ترسناکی دەبێت و، جەربەزانە لە گۆڕەپانی یارییەکەدا خۆی دەنوێنێ.

Affiliate programs

بەرنامەکانی پەیوەندی و گرتنەخۆو، بوون بە ئەندام.

AFK (Away From keyboard)

دوور لە تەختە کلیل (کیبۆرد).

Agenda

بەرنامەی ڕێکخستن، بەرنامەی ڕێککردن.

Agent

بەرنامەیەکە، و بۆ گەڕان بەکاردێت و، بگەڕە لە تۆڕی ئینتەرنێتدا بە دووای زانیاری دیاریکراودا، بە بەکارهێنانی شێوەو پێڕست و ناوەڕۆکی جیاواز.

Al (Artificial Intelligence)

زیرەکی دەستکرد.

AIFF (Audio Interchange File Format)

شێوەیەکی دەنگییە، کە لە بنچینەدا بەکاردێت لەگەڵ ئامێری کۆمپیوتەری (silcon Graphic and Apple). ئەم تەکنەلۆژیایە کاردەکات لەسەر هەڵگرتن و

پاراستن (سەیڤ) ی دەنگ بە شێوەی شەپۆل.

Aiming symbol or Field

کێڵگە، یان هێمای دیاریکراو.

Air brush

ئامڕازی بڕەش، ئێر بڕەش، بوخاخ.

Air gap

کەلێنی (دەلاقەی) هەوایی.

Alarm

بە ئاگا هێنان، ئینزار، ئاگادارکردنەوە.

Algebra

جەبر، زانستی جەبر.

Alias

ناوێکی جێگرەوەو لە جیاتی، ناوی خوازراو کە جێگەی ناوی ڕاستی بگرێتەوەو، ئەم ناوە خوازراوە دەکرێت بۆ

کۆمەڵەیەك بەکاربێت، یان بۆ تەنها کەسێك و، بەزۆری لە دروستکردن و بەکارهێنانی نامەی ئەلکترۆنی(E-Mail)و، ژوورەکانی چات بەکاردێت و، هەندێك جار ئەو ناوە خوازراوە دووبارە دەبێتەوە لە ئیمەیلەکاندا وەکو webmaster@----- .com- و تەنها ناوی ماڵپەرەکەو دووای @ دەگۆڕێت.

Alignment

یەدەك، جێگرەوە.

Alpha

ئەلفا، ئەلف بێ، ئەلف و بێ. بۆ نواندنی زانیاریەکانە بەبێ بەکارهێنانی ژمارەو، بۆ بەرنامەکان و هاردوێریش سوودی

لێوەردەگیرێت، کە لە قۆناغی فراوانبوونی یەکەمی دا بێت.

Alphabet

پیتەکانی ئەلف و بێی. کۆمەڵێك پیتە بۆ نواندنی زانیاری.

Alphabetic

حونجە کردن، ئەلف و بێی.

.alt (alternate news group)

کۆمەڵە هەواڵیەکانی جۆری ئاڵت. چینی هەموو بابەتەکانە بۆ کۆمەڵەی هەواڵی USENETو، یەکێکە لە باشترین چینەکان و، ماوەی چینەکان گوزارشتە لە:

(.com=computer, .news, .sci=science, .talk, .bize=business,

.misc=miscellaneous, .rec=recreational, .soc=social)

AltaVista

سێرچی ئەلتاڤیستا، بگەڕی ئەڵتاڤیستا.

یەکێکە لە بگەڕو سێرچە ناسراوەکانی دونیای ئینتەرنێت، کە ماوەیەکی زۆرە خزمەتگوزاری گەڕان بە شێوەیەکی ووردو، سەرکەوتوو پێشکەش بە بەکارهێنەران دەکات، و زیاتر لە ١٥٠ ملیۆن لاپەڕەی لەخۆ گرتووە، و گرنگی تەواویشی داوە بە USENET و، گرنگی داوە بە هەموو نەتەوەو زمانەکانی سەر ڕووی زەوی، و ناونیشانەکەی بەم جۆرەیە:

www.altavista.com

amazon

ئەمازۆن. فرۆشگایەکی تایبەت بە پەرتووکە، لە ڕێگەی تۆڕی ئینتەرنێتەوە کە Jeff Benzo **لە جولای ساڵی ١٩٩٥دا، دایمەزراندو دایهێناو، پەرەیپێداو، بە چەندین ناونیشانەوە بڵاوبوویەوە، وەکو:**

www.amazon.com
www.amazon.de
www.amazon.co.uk

ئەمازۆن جگە لەوەی لە زمانی یۆنانیدا لە a **و** mazos **پێك هاتووەو سەرچاوەی ووشەکەیە، لە زمانی ئینگلیزیشدا چەندین مانا دەدات بە دەستەوە، وەکو: (لە ئەفسانەی یۆنانیدا ژنە جەنگاوەرێکی نزیك دەریای ڕەش، سەربازی ژن، ژنی**

کەتەو چوارشانەو زل، جۆرە تووتی و مێروولەیەکیش هەن بە ئەمازۆن ناسراون، ڕووبارێکیشە لە ئەمریکای باشوور).

America online (AOL)

ئەمریکا ئۆن لاین. گەورەترین کۆمپانیای پێشکەشکردن و، دابین کردنی خزمەتگوزاری پەیوەندییە لەسەر تۆڕی ئینتەرنێت و، بە (AOL) **ناودەبرێت و کورتکراوەکەیەتی.**

www.aol.com

ئەم کۆمپانیایە ژمارەیەکی زۆرو، کەم وێنە خزمەتگوزاری پێشکەش بە بەکارهێنەارنی ئینتەرنێت دەکات.

America national standards institute (ARIN)

پەیمانگەی پێوانەیی (قیاسی) نیشتمانی ئەمریکی. ئەم ڕێکخراوە لیژنەی گرفتەکانی بەکارهێنەری کۆمپیوتەرو، خاوەن کۆمپانیاکانە، وەکو: (لیژنەی فۆرتران و، لیژنەی کۆدی پێوانەیی نیشتمانی ئەمریکی و، ...).

American registry for internet numbers (ARIN)

بڕوانە ARIN

American standard code For Information Interchange (ASCII)

نەزمی کۆدی ئەمریکی پێوانەیی بۆ ئاڵوگۆڕی زانیارییەکان، (ئاسکی)، ئەم

کۆدە پێوانەییە بۆ دابینکردن و دڵنیاکردنەوەی گونجاندن لە نێوان جیاوازییەکانی جۆرەکانی ئامێری چارەسەرکردنی زانیارییەکان و، ئامێری پەیوەندی بەیانی سوودی لێوەردەگیرێت.

Amount

بڕ، هێند.

Ampere

ئەمپێر، پێوەری تەوژمی کارەبا.

Amplification

دەنگ گەورە کردن.

Amplifier

ئامێری گەورەکردنی دەنگ، دەنگ گەورەکەر.

Analog

ئەنەلۆگ، پێوانەیی، تەنازووری.

AMPS (Advanced Mobile phone service)

خزمەتگوزاری تەلەفۆنی گوێزراوە (مۆبایل)ی پێشکەوتوو.

Analog computer

کۆمپیوتەری ئەنەلۆگ

Analog device

ئامێری ئەنەلۆگ

Analog line

هێڵی ئەنەلۆگی، هێڵی پێوانەیی.

Analog Monitor

شاشەی ئەنەلۆگ.

Analog-to-digital converter (ADC)

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

گۆڕەری پێوانەیی (ئەنەلۆگ) بۆ ژمارەیی، ئامێرێکە کە هەڵدەسێت بە گۆڕینی ڤۆڵتیەی کارەبایی پێوانەیی بۆ نرخی ژمارەیی (دیجیتاڵی) بۆ ئەوەی قبوڵ بکرێت لە بیری (زاکیرەی) چارەسەرکردنی ژمارەیی.

analyse

شی کردنەوە.

Analysis

شیکاری.

Analytical

بزوێنەری شیکاری، هەڵسورێنەری شیکاری.

Anchor

خاڵی کار.

AND, &

و، ووشەیەکە، کە بۆ گەڕان بە دووای دوو کەلیمەی نزیك لە یەکەوە سوودی لێوەردەگیرێت و ئەم ووشەیە دەبێت بە لێکدەری نێوان ئەو دوو ووشەیە، وەکو: Kurd & Kurdistan

Angle

گۆشە، بۆ زانیاری زیاتر سەیری Business Angles بکە.

Animated GIF

وێنەیی (جی.ئای.ئێف)ی جوڵاو، زنجیرەیەکە لە وێنە بە شێوەی GIF، پیشاندەدرێت بە شێوەی دووا بە دووایەك لە هەمان شوێندا بۆ پێوانی جووڵە بە وێنەکان، بڕوانە GIF.

Animation

وێنەی جوڵاو، کرداری دروستکردنی وێنەیی جوڵاوە لە تەنەکانەوە بە ڕێگەی پیشاندانی خێرا بۆ زنجیرەیەك وێنە، هەموو وێنەکان گۆڕانێکی بچووك بەجێ دەهێنن لە ئەنجامدانی دروستکردنەکەداو، شێوازی بەکارهێنان لە دروستکردنی وێنەی جوڵاودا بەهۆی کۆمپیوتەرەوە دەبێت.

Annoybot

بەرنامەی بێزارکەر، ئەو بەرنامەیەیە بە شێوەیەکی خۆنەویست داغڵ دەبێت، بەتایبەت لە تۆڕی ئینتەرنێت دا.

Anonymous FTP

خزمەتگوزاری (ئێف.تی.پی) ناسنامە نادیار، پرۆتۆکۆڵی گواستنەوەی فایلەکان، بە شێوەیەکی گشتی شێوازی بەکارهێنانی لە ئینتەرنێت دا دەبێت، لە بەکارهێنانی پەیوەندی بە ئامێری کۆمپیوتەری دوورەوە.

ANSI

پەیمانگەی نیشتمانی ئەمریکی بۆ پێوانە کردنی پێوانەکان، بۆ زیاتر زانیاری بڕوانە (American National standard Institute)

www.ansi.org

Antispam technology

تەکنەلۆژیای دژە جاسوسی، ئەم تەکنەلۆژیایە بەرنامەی وەکو دژە ڤایرۆس

وەهایە دژی ئەو فایل و نێردراوانەی کە بۆ مەبەستی جاسوسی بەکارهاتوون.

Anti-virus program/software

بەرنامەی دژە ڤایرۆس، بەرنامەیەکە گرنگی‌یەکەی لەوەدایە کە بە دووای ڤایرۆسدا دەگەڕێت لە ئامێری کۆمپیوتەرداو، پاشان تێکی دەشکێنێ پێش ئەوەی بتوانێت کاربکات لەسەر فایل و زانیاریەکان و زیانیان پێ بگەیەنێت.

AOL (American on Line)

ئەمریکای ڕاستەوخۆ، کۆمپانیای ئینتەرنێت، ئەم کۆمپانیایە لە ڤێرجینیا دامەزراوە لە ساڵی ١٩٨٥ و، ئەم کۆمپانیایە Netscape و sun ی بە بڕی ٤ ملیۆن دۆلار کڕی و، هاوکات ئیمەیڵ بۆ

بەکارهێنەران داین دەکات بە شێوەی

@aol.com ناو

hemnbarznji@aol.com

Aoler

بڕوانە (ئەی.ئۆ.ئێڵ).

Apache

دانان و دامەزراندنی بەرنامەی ئەپاچ

www.apache.org

API (Application programming Interface)

ڕووی بەرنامە سازی جێبەجێکاری.

APNI

ناوەندی زانیاری تۆڕی ئاسیا .

Apple

بەرنامەی بچووک، جێبەجێکاری بچووک.

Apple Computer Corporation

کۆمپانیای کۆمپیوتەری ئەپڵ، ئەم کۆمپانیایە دروستکراوە لە ساڵی ١٩٧٥و، تا ئێستا پەرەی بە کۆمپیوتەر داوەو زنجیرەیەك کۆمپیوتەری کەسی خستۆتە بازاڕاوە.

Apple , Apple BBC (Bulletin Board system software)

بۆ بەکاربەرانی کۆمپیوتەری ماکنتۆشە، بڕوانە BBC.

Applet

کورتکراوەی (Application) ە و

بەرنامەو سۆفتویێرە بۆ کاری بچووك .

Application

جێبەجێکردن، بەرنامەی جێبەجێکردن، نەزمێکی تایبەتییە. یان جێبەجێکردنی

چارەسەرکردن بەهۆی کۆمپیوتەرەوە، وەکو: ژمێریاری، یان چاککردن و چارەسەری مووچە، داواکاری، ...)، هەروەها بەرنامەکانی جێبەجێکردنی وەکو: (FTP, E-Mail, Client, Gopher, Telnet, …).

Application, business

جێبەجێکردنی بازرگانی.

Application, computer

جێبەجێکردن لەسەر کۆمپیوتەر.

Application File

فایلی جێبەجێکردن .

Application layer

چینی جێبەجێکردن.

Application program

بەرنامەی جێبەجێکاری.

Application programmer

بەرنامەسازی جێبەجێکار، کەسێکە هەڵدەسێت بە نووسینی بەرنامە بۆ چارەسەرکردنی بواری تایبەت بە جێبەجێکردنی جیاواز.

Application programming Interface

سەیری (API) بکە.

Application system

نەزمی جێبەجێکاری، نەزمی جێبەجێکردن

Application window

پەنجەرەی جێبەجێکردن.

Approach

ڕێگە، هۆی گەیاندن بە مەبەست و ئامانجی دیاریکراو.

Archie (Archive center)

خزمەتگوزاری Archie، خزمەتگوزاری بنکەی زانیارییە لەسەر تۆڕی ئینتەرنێت کە مەبەست لێی دابینکردنی ئامڕازی گەڕانە بە دوای فایلەکاندا لەسەر تۆڕی ئینتەرنێت.

Archive

هەڵگیراوەکان، خەزنکراوەکان، خەزن، شوێنێکە یان ناوەندێکی هەڵگرتن و پاراستنی زانیارییە، گواستنەوەی زانیارییە لە ناوەندی هەڵگرتن وپاراستنی چالاکەوە بۆلای هەڵگیراوەکان.

Archive File

فایلی ئەرشیف.

Archive site

سایتی ئەرشیفی، ماڵپەرێکە لەناو تۆڕی ئینتەرنێت دا کە فایل و بابەتی هەمەڕەنگی تێدا هەڵگیرا بێت و خەزن کرابێت، و توانای گەیاندنیانی هەیە بەهۆی FIF و، یان گەڕان بەهۆی نەزمی Gropher–وە.

Area

ڕووبەری بیر.

Area chart

هێڵکاری ڕووبەری.

Area graph

وێنەیی بەیانی ڕووبەریی.

Area, Input

ناوچەی داغڵکردن.

Area, Input/output

ناوچەی داغڵکردن و دەرهێنانەوەی زانیاری.

Area search

گەڕانی ناوچەیی (ڕووبەری).

Area, storage

ڕووبەری خەزنکردن، ناوچەی هەڵگرتن و پاراستن.

Area, temporary storage

ناوچەی خەزنکردنی کاتی، ڕووبەری خەزنکردنی کاتی.

Area, user

ڕووبەری بەکارهێنەر، ناوچەی بەکارهێنەر

ARIN (American Registry For Internet Numbers)

تۆمارکردنی (تۆمارخانەی) ئەمریکی بۆ ژمارەکانی ئینتەرنێت، بۆ بەڕێوەبردن و

تۆمارکردنی ناونیشانەکان (IP) **سوودی لێوەردەگیرێت.**

www.arin.net

.arj

بەرنامەیەکی ئەرشیفی یەو، داهێنراوە لەلایەن ڕۆبێرت جانگ (Robert Jung).

ARP (Address Resolution Protocol)

پرۆتۆکۆلی دیقەی ناونیشان.

ARPA (Advanced Research Project Agency)

تۆڕی ئاژانسی پرۆژەی لێکۆڵینەوەی پێشکەوتوو.

ARPANET (Advanced Research Project Agency Network)

تۆڕی (ARPANET)، **تۆڕێکی پەیوەندی فراوانە لەلایەن وەکالەتی پرۆژەکانی لێکۆڵینەوەی پێشکەوتوو لە وەزارەتی بەرگری ئەمریکی، کە وەکو هۆیەکی پێکەوە بەستنی زانکۆکان و ناوەندەکانی لێکۆڵینەوە بۆ ئاڵوگۆڕی زانیاری و لێکۆڵینەوە بە ئاسانی سوودی لێوەردەگیراو، ئەم تۆڕە پەرەی سەندوو بەرەو پێش براو بووە تۆڕێکی جیهانی.**

Arrow keys

کلیلە سەهمەکان، دووگمە سەهمەکان، کۆمەڵێکن کە لە چوار کلیلی (دوگمەی) جیگیردا خۆیان دەبیننەوە لەسەر ڕووی تەختە کلیلەکە (کیبۆرد) و، بەکاردێت بۆ

جولانی هێمای ماوسەکە یان گواستنەوەی بەشی چالاك بۆ بەشێکی تر، یان ... .

Arrow pointer

هێمای سەهمی ماوس، سەهمێکی بچووکە لەسەر ڕووی شاشەکەو دەتوانرێت بجوڵێنرێت بەهۆی ماوسەکەوە.

Article

وتار، پەیامێکە لە ناو کۆمەڵە هەواڵیەکاندا دەردەکەوێت لەناو تۆڕی ئینتەرنێتدا.

Artificial intelligence

زیرەکی دەستکرد، توانای کۆمپیوتەر لەسەر نواندنی و پیشاندانی هەندێك كار.

Artificial language

زمانی دەستکرد.

Artificial reality

ڕاستی ڕووکەش.

As

بڕوانە (Autonomous system)

ASCII (American standard code For Information Inter change)

نەزمی کۆدی پێوانەیی ئەمریکی بۆ ئاڵوگۆڕی زانیاری یەکان و، بەکارهێنانی بۆ گواستنەوەی زانیارییەکان لە نێوان نەزمی چارەسەرکردنی زانیارییەکان و نەزمی پەیوەندییەکان.

ASCII File

فایلی ئاسکی.

ASCII text File

فایلی دەقی ئاسکی .

ASI

پەیمانگەی خوێندنی باڵا، بەرنامەی پەیمانگەی خوێندنی پێشکەوتووی ناتۆ.

Asia pacific Network Information center

بڕوانە APNIC.

ASK Jeeves

یەکێکە لە بگەڕە (سێرچە) بەناوبانگەکانی دنیای ئینتەرنێت و بە شێوەیەکی گشتی سوودی باشی لێوەردەگیرێت و یەکێك لەو شێوانەی لەگەڵ ئەم سێرچەدا بەکاردێت شێوازی پرسیارکردنە، کە ئەویش لە چەند لیستێکدا وەڵام دەداتەوە، ئەم ماڵپەرە لە ساڵی ١٩٩٦ لە کالیفۆرنیا لە لایەن (David warthen, Garrett Gruener**) داهێنراو، لە ساڵی ١٩٩٧**

یەکەمین وێب سایت بە ناونیشانی www.askJeeves.com دەستی بە کارکردن و، لە ساڵی ١٩٩٨ یشدا ماڵپەری www.ajkids.com کە ئەمەیان تایبەتە بە منالاًن.

ناونیشانی ماڵپەری ئاسك بەم جۆرەیە.

www.ask.com

ASP (Active server page)

لاپەڕەی خزمەتگوزاری ئەلکترۆنی چالاك، لاپەڕەی تۆڕی ئینتەرنێت (Web page) **دروست دەکرێت بەهۆی خزمەتگوزاری تۆڕی ئینتەرنێتەوە** (web server).

ASP (Application service provider)

دابینکەری خزمەتی جێبەجێکردن، بەرنامەی ASP**، کۆمپانیای** ASP.

Asynchronous Transfer Mode

سەیری ATM **بکە.**

at

سەیری @ **بکە.**

ATM

شێوەی گواستنەوەی ناڕێك، ئامێری ئاڵوگۆڕی خۆیی، ئەدۆب تایپ مانجەر، بەرنامەیەکی خزمەتگوزاریەو گرنگیەکەی پیشاندانی هێڵە گەورەکانە لەسەر کۆمپیوتەری ماکنتۆش بێ تێکچوون.

Attach

پێوە بەستن، گرێدان پێوەی، پێوەنووسان، پێوەلکان.هاوپێچ.

Attachment, Attached File

فایلێك یان چەند فایلێکە کە بتەوێت بەهۆی ئیمەیڵەوە بینێریت بە شێوەی هاوپێچ، کە فایلەکە وەکو خۆیی و بە ساغی و تەواوی بەو کەسە دەگات کە بۆی دەنێریت و، ئەویش دەبێت داونلۆدی بکات و بیکاتەوە یان هەڵی بگرێت (سەیڤ)، وە دەشتوانرێت پیشانی بدات preview بەڵام لە هەندێك باردا گرفتی بۆ دەسازێ.

.au

فایلی دەنگی بۆ سیستەمەکانی یونیکس Unix.

Au Arithmetic Unit

یەکەی حسابی.

Audio

بیستنی، دەنگی.

Audio board

کارتی دەنگ.

Audio device

ئامێری دەنگی، بیستنی.

Audio output

دەنگدەر، دەرهێنانی دەنگ.

Audio Video Inter leaved

ئاڵوگۆڕی دەنگی-ڕووناکی، بڕوانە AVI

AUP (acceptable use policy)

سیاسەتی بەکارهێنانی پەسەند، کۆمەڵێك یاسایە کە وەسفی چۆنێتی توانینی نووسینی بەکارهێنەر دەکات، یان کاری لەسەر ئینتەرنێت.

Authentication

تەرخانکردن، سەر پشك کردن، متمانە پێکردن .

Authoring

نووسین، دانان، پێکهێنان، کرداری دروستکردنی و جێبەجێکردنی مۆلتیمیدیایە لە ڕێگەی لێکدانی وێنەو دەنگ و ڤیدیۆوە.

Authoring language

زمانی دانان و پێکهێنان.

Authoring system

نەزمی دانان و پێکهێنان.

Authoring, web authoring

داهێنانی لاپەڕەی وێب بە سوود وەرگرتن لە کۆدی HTML یان هەر کۆدێکی دیکە،

زاراوەی authoring نەخشەسازی و نووسین و دانان و پێکهێنان.

Auto-answer

وەڵامدانەوەی خۆیی.

Auto cad

وێنە، یان نەخشەسازی بەهۆی کۆمپیوتەرەوە.

Auto correct

ڕاستکردنەوەی خۆیی.

Auto-dial

داواکاری تەلەفۆنی خۆیی.

Auto key

کلیلی خودکار، کلیلی خۆیی.

Automatic

ئۆتۆماتیکی، خودکار، خۆکار، ئامێرکار.

Automatic carriage

گوێزەرەوەی خۆکار .

Automatic check

پشکنینی خۆیی، پشکنینی خۆکار.

Automatic code

کۆدی خۆکار، کۆدی ئۆتۆماتیکی.

Automatic control

دەست بە سەرداگرتنی ئۆتۆماتیکی.

Automatic data processing system

نەزمی چارەسەرکردنی زانیاریەکان بە شێوەیەکی خۆکار.

Automatic dictionary

فەرهەنگی ئۆتۆماتیکی.

Automatic Message

پەیامی ئۆتۆماتیکی، نامەی ئۆتۆماتیکی.

Automatic switchover

گۆڕەری ئۆتۆماتیکی.

Automation

مرۆڤی ئالی.

Auto monitor

چاودێریکەری خۆکار، چاودێریکەری خۆیی.

Auto play

ئیشپێکردنی خۆیی، کارپێکردنی خۆکار.

Auto restart

دووبارە کارپێکردنەوەی خۆیی.

Auto-response mailbox, auto responder, auto-response

لە نەزمی نامەی ئەلکترۆنیدا، وەڵامی خۆییە بەشێوەی نامەی ئەلکترۆنی بۆ نامەی هاتوو.

Auto saves

سەیڤکردنی خۆکار، هەڵگرتن و پاراستنی خۆیی.

Auto sizing

حەجمی خۆیی.

A/UX

نەزمی کارپێکردنی ئەی/یوئێکس.

Avator

وێنەی تەشکیلی.

Average access time

کاتی گەیاندنی ناوەندی.

.avi, AVI (Audio/Video Interleaved, audio/Visual Interface)

یەکێك لە ڕێکخستنەکان وفۆڕماتەکانی مایکرۆسۆفتە کە گونجاوە بۆ سەیڤکردن و

هەڵگرتن و پاراستنی گرتەی دیجیتاڵی ڤیدیۆیی کە دیقەو چاکێتی بەرزی دەنگ و ڕەنگ، و ئەم فایلانە دەتوانرێت بەرنامەکانی وێنەگیری ولاپەڕەی وێب دا، دابنرێت.

AVL tree

درەختی گەڕان یان پشکنینی زانیاریەکان.

AWK

زمانی بەرنامە سازی.

AZERTY

تەختە کلیلی (کیبۆردی) AZERTY.

B

B, b

دووەم پیتی (تیپی) زمانی ئینگلیزییەو بە (بی) دەخوێندرێتەوەو، کورتکراوەیە بۆ باینەری بت و باوند و بایت و ... .

B_2B

پەیوەندییە لە نێوان کۆمپانیاکانی بازرگانیداو، ئەم پەیوەندییە بە هۆی ڕێگەی ئینتەرنێتەوە دەبێت.

B2C

پەیوەندی نێوان کۆمپانیای بازرگانی بە بەکارهێنەرانەوە، پەیوەندی نێوان کۆمپانیاکان و، بەکاربەران لە ڕێگەی ئینتەرنێتەوە دەبێت.

B2E

پەیوەندی کۆمپانیای بازرگانی بە کارمەندەوە.

Back button

دوگمەی بەرەو دوواوە، بۆ دوواوە، بە کلیك کردن لەسەر ئەم دووگمەیە بەشی چالاك دەگەڕێتەوە بۆ ئەو بەشەی کە پێشتر چالاك بووە.

Back bone network

تۆڕی بنچینەیی.

Back bone ring

زنجیرەی بنچینەیی، تۆڕێکی بنچینەیی خێرایی بەرزەو گرنگیەکەی لەوەدایە چاودێری گەیاندن و پێکەوە بەستن دەکات لە نێوان ژمارەکانی تۆڕدا.

Back door

دەرگەی پشتەوە، دەرگەی دوواوە.

Background

ناوچەی پشتەوە، ڕەنگ، یان وێنەو گرافیکە کە سوودی لێوەردەگیرێت و دەخرێتە پشتی نووسینەوە، یان وێنەی ئەسڵی لەسەر ڕووی لاپەڕەی ئینتەرنێت.

Background color

ڕەنگی پشتەوە.

Background Image

وێنەی پشتەوە.

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

BAM

ڕێگەی گەیاندنی بنچینەیی.

Bandwidth

پانای باند، پیشاندانی سنوورو ناوچە، ماوەی تەرەدودە دابینکراوەکانە بۆ ناردنی هێماکان (سیگناڵ)، جیاوازی نێوان سەرو خواری تەرەدوودەکان لە سنوورو ناوچەدا، پێوانە دەکرێت بە ژمارەی سوڕەکان لە چرکەیەکدا یان یەکەی هێرتز. فراوانی گورزە بۆ کەناڵی پەیوەندی.

Bank

بانك.

Bank, data

بانکی زانیاریەکان

Base

بنکە، بنچینە

Base, address

ناونیشانی بنچینەیی

Base, data

بنکەی زانیاری

Base Font

خەتی بنچینەیی

Base language

زمانی بنچینەیی.

Base Memory

بیری سەرەکی.

Banner

ئاگاداری و ڕیکلامی بازرگانییە لەسەر ڕووی ئینتەرنێت، کەبە شێوەیەکی گشتی لاکێشەی درێژەو، کەمتر چوار گۆشەییە، و زۆر کات بە شێوەی جوڵەیەو، بێ ژمارە

دووبارە دەبێتەوەو، ئەم ئەنیمەیشنانە بە زۆری 460x60 یان 120x90 پیکسڵن.
نموونەی تری ئاگاداری و ڕیکلامی بازرگانی بۆ کاروباری فرۆشتنە، بڕوانە ئەم ماڵپەرانە:

www.e-hospitality.com
www.sitemanager.com

Baud

بۆد، یەکەی پێوانە کردنی خێرایی سیگناڵە، ژمارەیی هێماکانە (سیگناڵ) لە چرکەیەکدا.
یەکەم جار (جین مۆریس ئەمیل باودۆت)ی ئەندازیاری فەرەنسەوی ئەم ووشەیەی بۆ خێرایی گواستنەوەی سگناڵەکانی تەلەگراف بەکارهێنا.

Baudot code

کۆدی بوود، ئەم ناوە وەرگیراوە لە ناوی بۆدۆی ئەندازیاری فەرەنسی و، کۆدێکە بۆ ناردنی زانیاری.

Baud rate

ڕێژەیی بود، تێکڕای بود.

BBS (Bulletin Board system/service)

نەزمی تەختەی نەشرە، نەزمی تەختەی ڕاگەیاندن.

B bus

گوێزەرەوەی پێڕست، گوێزەرەوەی فەهرەست.

BCC (Blind Carbon copy)

دانەی بلایند، ناردنی وێنەیی فایلێکە بۆ کۆمەڵێك کەس لە پۆستی ئەلکترۆنیەوە لە یەك کاتدا، بڕوانە: cc

Bean

سەیری(JavaBeans) **بکە.**

Beginning of Information marker (BIM)

هێمای سەرەتایی زانیارییەکان.

BEL

هێمای جەڕەس.

BER

تێکڕای هەڵەی (bit) **بتەکان.**

Berkeley Internet Name Domain

سەیری (BIND) **بکە.**

Berkeley UNIX (BSD)

نوسخەی بیرکیلی لە نەزمی UNIX**دا.**

Beta

تاقی کاری، ناکۆتایی، بەرنامە یان ئامێرێکی نوێیەو بەم قۆناغە دەست پێدەکات پێش ئەوەی بلأوبکرێتەوەو بکەوێتە بەردەست بەکارهێنەر بە شێوەیەکی کۆتایی، بۆ ئەوەی سەرنج و تێبینی لە بارەیەوە دەرببڕدرێت و پاشان دەستکاری دەکرێت بە گوێرەی سەرنجەکان و، وێنەو شێوەی کۆتایی بلأو دەکرێتەوە.

Beta site

ماڵپەری بێتا.

Beta software

بەرنامەی بێتا .

Beta testing

هەڵسەنگاندنی ناکۆتایی.

Beta version

نووسخەی بێتا، نەوەی بێتا.

Bible

لە زاراوەی کۆمپیوتەریدا، کتێبێکە کە تەواوی زانیارییەکانی ناوی تایبەتە.

BIM

بڕوانە (beginning of Information marker).

Bin

خانە .

Binary

دووانی،دووانەیی ،نەزمی ژمارەییەو بەکارهێنانی ژمارە ٢وەکو بناغە وایە(بەلأم لە نیزامی دەییدا بەکارهێنانی ژمارە ١٠

وەکو بنچینەو یاساوایە.) و نەزمی دووانی تەنها پێویستی بە دوو ژمارە هەیە کە ئەوانیش (٠و١) ــە ،بۆ نواندنی ژمارەکان.

Binary adder

کۆکەرەوەی دووانی .

Binary addition

کۆکردنەوەی دووانی .

Binary arithmetic

ژمارەی دووانی،بژاردنی دووانی .

Binary arithmetic operation

کرداری ژماردنی دووانی .

Binary bit

بتی دووانی .

Binary code

کۆدی دووانی .

Binary code digit

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

ژمارەی نوێنەریی دووانی .

Binary digit (bit)

ژمارەی دووانی .لەوانەیە سفر یان یەك بێت و،ئەم ژمارەیە بەکاردێت لە نەزمی ژماردنی دووانی دا.

Binary file

فایلی دووانی .

Binary file transfer

گواستنەوەی فایلە دووانییەکان .

Binary half adder

کۆکەرەوەی دووانی نیوەیی.

Binary image

وێنەیی دووانی .

Binary logic

مەنتقی نەزمی دووانی .

Binary number

ژمارەیی دووانی .

Binary point

خاڵی دووانی .

Binary search

گەرانی دووانی .

Binary tree

درەختی دووانی.

Binary unit

یەکەی دووانی، ژمارەیی دووانی .

Bind

گرێدان .

Bind Hex (binary Hexa decimal)

جێبەجێکردنی بایندهێکس ،گۆڕینی فایلی زانیارییە دووانییەکانە بۆ دەق،بەبەکارهێنانی هێماکانی ئەی .ئێس .ئای .یان دووبارەکردنەوەی دەقی

نووسراو بەهێمای ئەی.ئێس.سی.ئای. بۆ شێوەو دارشتنی دووانی بەبەکارهێنانی جێبەجێکردنی بینهێکس.

ABIOS (Basic Input/Output System)

نەزمی داغڵکردن/چونەدەرەوەی بنچینەیی

BIS (Business Information System)

نەزمی زانیارییە بازرگانییەکان.

Bit

ژمارەیدووانی،بت،ترپە،لێدان،هێما،کورتک راوەیە بۆ ژمارەکانی دووانی کە (٠و١) ە،و بچوکترین یەکەیە.

Bit, 32

٣٢بت.

Bite

کۆمەڵێك یان زنجیرەیەك بت.

Bit error rate

تێکڕایی هەڵەی بتەکان.

Bit map, bitmap

نەخشەی بت.

Bitmap file

فایلی نەخشەیبت.فۆڕماتی تەسویرەکەبە (بی.ئێم.پی)ناسراوە.

Bit measurement

یەکەکانی بت،یەکەی پێوانەکردنی بت:

1 kilobit=1024 bits
1 kilobit per second = 1000 bits per second
1 MB (Megabit)=1000Kb / 1048576 bit

1 MbPs(megabit per second)=1 Megabit per second
1000000bit per second

Byte measurement

بۆ زیاتر ڕوونکردنەوە یەکە پێوانەییەکانی بایت – یش بخوێنەرەوە:

1 Kb (kilobyte)=1000 bytes
1 KbPs(kilobyte per second)=1000 bytes per second
1 Mb (megabyte)=1000 kilobytes
1MbPs (megabyte per second)

1 Gb (Gigabyte) =1000Megabytes
1Gbps (Gigabyte per second)

1 Tb (Terabyte)=1000 Gigabytes
1 TbPs (Terabyte per second)
1 Pb (Petabyte)=1000 Terabytes
1 PbPs (Pet byte per second)

Bit-newsgroup

کۆمەڵەی هەواڵی جۆری بت.

Bit pattern

جۆر،یان شێوەی ژمارەیی دووانی .

Bit rate

تێکڕایی بتەکان.

Bit serial

زنجیرەی بتەکان.

Bits per inch (BPI)

بت بە ئینچ.

Bits per second (BPS)

بت بە چرکە.

Biz newsgroup

کۆمەڵەی هەواڵی لە جۆری (بی ئای زێت) ،یەکێکە لە بەشەبنچینەییەکانی داڕشتەو پێکهاتەی کۆمەڵەی هەواڵی لە تۆڕی ئینتەرنێتدا،تایبەتە بە گفتوگۆ لەبارەی بابەتە پەیوەندیدارەکانی کارکردن و ....،بە ناردنی ڕاگەیاندن و بابەت بەشێوەی وتاری هەواڵی .

Blind

نەهێشتن .

Blind copy receipt, blind carbon copy (BCC)

نوسخەی کوێر.لەنامەی ئەلەکترۆنیدا ،جۆرێکە لە ناردنی وێنەیی بابەتێك یان

شتێك بەنامەی ئەلەکترۆنی بۆ چەند کەسێك لە یەککاتدا.بڕووانە (بیسی سی).

Blind courtesy copy

بڕووانە (بی سی سی).

Block, analysis

بارستەی شیکاری .

Block character check (BCC)

پیاچوونەوەو وردبینی هێمای بارستە.

Blue-ribbon program

بەرنامەی بەرزکەرەوەی ئاست.

Board

لەوحە،تەختە.

Board, control

لەوحەی دەست بەسەرداگرتن.

BOL

کۆمپانیایەکی ناسراوی دوونیای ئینتەرنێتەو ، تایبەتە بە فرۆشتنی کتێب و مۆزیك و دیاری و .....،بە فرۆشەری ئەو بووارانە دادەنرێت.

Bookmark, Favorite, hot list

هێمای سەرچاوە،پەرتووك نیشانەکەر، هێمای ڕوونکردنەوەو،نیشانەکردنە لە شوێنێکی دیاری کراوی دۆکۆمێنتێکدا بۆ بەکارهێنەر بۆ ئەوەی بچێتەوە هەمان شوێن ،یان ماڵپەڕی ئینتەرنێت وەکو تۆمارکردنی ماڵپەرەکە لە لیستی حەزو هیوایەتدا ،تا بەئاسانی و بەخێرایی بیدۆزیتەوە.

Bookmark file

فایلی هێمای سەرچاوە،فایلێکی تایبەتە بە ناونیشانە خوازراوەکانی ئینتەرنێت بۆ ئاسانی بەکارهێنان.

Bookmarking

کرداری ریزبەندی و،تۆمارکردنی ئەو ماڵپەڕانەیە کە گرنگن بە لامانەوەو ،پێویستمانن لەبەردەستدابن و،بە ئاسانی دەست بکەون و،لە بەردەستدابن .

Book message

پەیامی پەرتووکی .

Boolean

بولینی .بوولینی دەگەڕێتەوە بۆ لای زانای بیرکاری بەریتانی جۆرج بوول (١٨١٥-١٨٦٤) ،بارەکانی یاسایی جەبری بوولی

تایبەتە بەیاساکانی مەنتقی هێمایی ومامەڵەکردنی مەنتقی .

Boolean logic

یاسایی مەنتقی بوولینی .

Boolean operation

کرداری بوولینی ،کرداری مەنتقی یان بیرکاری یە بەگوێرەی یاسایی جەبری بوولینی .

Boolean operation, dyadic

کرداری بوولینی دووانی ، یان جووت.

Boolean operation table

خشتەی کرداری بوولینیانە .

Boolean operator

ئیشکەری بوولینی . وشە یان نیشانەیەکە یارمەتی بەکارهێنەر دەدات تا وردترو

باشتر بگەڕێت و سێرچ بکات ،ناسراوترین وشەو نیشانەکانیش ئەمانەن : (or-and-not).

Boolean search

گەرانی بوولینی .گەران لە ناو فایلە دیاریکراوەکانی بنکەی زانیاریدا بەبەکارهێنانی ئیشکەری بوولینی .

Boot

دەستپێکردنی ئیش.

BOP

پرۆتۆکۆل.یاسای ناردنی زانیارییەکان.پشت دەبەستێت بە ژمارە دووانییەکان.

Border

سنوور.

BOS

نەزمی ئیشپێکردنی بنچینەیی .

BOT

یەکەم شریت،سەرەتایی شریت.

Bot

کورتکراوەی وشەی روبوتە.

Bottleneck

خەفە،تاساو،خنکاو.

Bounce, bounce message, bounced mail

گەرانەوە،هەڵگەرانەوە،گەڕانەوەی نامەی ئەلەکترۆنییە بۆ نێرەرەکەیی.

Bounce key

کلیلی گەرانەوە.

Bound

ئاست،سنوور،ئاستی بەرز یان نزم بۆ نرخێکی دیاری کراو.

Boundary page

سنووری لاپەڕە.

Boundary protection

پارێزەری سنوور،سنووری پارێزەر .

Bounding box

سندوقی تەحدید.

BPI

بت لە ئینجێکدا،بایت لە ئینجێکدا.

BPS

دووانی لە چرکەیەکدا.

Bps (bits per second)

بت لە چرکەیەکدا خێرایی گواستنەوەی شەپۆل و مۆدێم و داونلۆد پیشاندەدات لە

چرکەیەکدا ،کە بەچەند شێوەیەکی جیاوازە وەکو:

1000 Bps
100 00 00 KbPs
300,600,1200,2400,…..Kps
128KbPs
256 KbPs
512 KbPs

BRI

ڕووی تێکڕایی بنچینەیی .

Broadband

بوار فراوان.چێوەفراوان.سنوور فراوان.

Browse

خستنە ڕوو . پیشاندان.بینین و پیشاندانی پێکهاتەی فایلە لە سەر ڕووی شاشە .

Browser

پیشاندەر.هەڵدەرەوە.بگەر.بەرنامەیەکە بە سود وەرگرتن لە پرۆتۆکۆلی (ئێچ.تی .تی .پی) هەڵدەستێت بەگەران و سێرچ ،ئەنجامدانی لە ڕێگەی ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێتەوەو بۆ بەکار بەران زانیاری دەستەبەر دەکات.

Browser box

سندوقی پیشاندان.

Browser war

فەرھەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

گوزارشتە لە جەنگی بازرگانی نێوان نێتسکەیپ و مایکرۆسۆفت بۆ کۆنترۆڵ کردن و دەست بە سەردا گرتنی بازاڕدا.

BTAM

شێوازی بنچینەیی بۆ گەیاندنی پەیوەندیەکان لە دوور.

BTL

هێمای سەرەتایی شریت.

Bug

هەڵە. گیروگرفتی میکانیکی، کارەبایی، ئەلکترۆنی لە ئامێری کۆمپیوتەردا. هەڵەو گیروگرفت لە بەرنامەی کۆمپیوتەردا.

کلیلی تەلەگرافی خێرایی بەرز.

Bulletin board system (BBS)

نەزمی تەختەی ئاگاداریەکان

Bullet symbol

نوقتە، خاڵ. هێمایەکە کە لە دوایی دێڕی نووسینەوە دادەنرێت لە کۆتاییدا.

Bureau, service

ناوەندی خزمەتگوزاری .

Bus

هێڵی دابەش کردن، گوێزەرەوە. کەناڵێکە یان بوارێکە، ڕاڕەوێکە بۆ گواستنەوەی زانیاریەکان و هێما کارەباییەکان.

Bus, address

گوێزەرەوەی ناونیشان.

Bus board

بۆردی گوێزەرەوە.

Business 2.0

گۆڤارێکی بڵاوکراوەیە لە ئۆگەستی ١٩٩٨ کە یەکێکە لە گۆڤارە ناسراوەکان.

www.business2.com

Business to business

بڕوانە B_2B.

Business to consumer

بڕوانە B2C.

Business to employee

بڕوانە B2E.

Buzz

زەنگ بۆ لێدان، تەلەفۆن بۆ کردن.

Byte

بایت، کۆمەڵێك ژمارەیی دووانی.

Bit measurement, byte measurement

بۆ یەکەی پێوانەی Bit و Byte بڕوانە پێشتر.

C

C, c

سێهەم پیتی زمانی ئینگلیزییەو، بە (سی) گۆ دەکرێت.

C

زمانی بەرنامە نووسی C. زمانێکی بەرنامە نووسی ئاست بەرزەو، ئاسانە لە بەکارهێناندا و پەرەی پێدراوە لە لایەنی تاقیگەکانی (بیڵ) لە ئەمریکاو، لە ساڵەکانی ١٩٧٠ دا داهێنرا.

C++

زمانی بەرنامە سازی C+ + . زمانێکی بەرنامە نووسی باڵایەو لەسەر زمانی پێش خۆی بنیات نراوە.

Cable, TV

تی ڤی کێبڵ.

نەزمێکە بۆ گواستنەوەی صورە (وێنە).

بۆ ئامێری تەلەفزیۆنی پەیوەند بە وێستگەی بەرامبەر بۆ وەرگرتنی تی ڤی وایەر، واتە گواستنەوەی پەخشی بەرنامە لە نێوان کۆمپانیایەك و ئامێری تەلەفزیۆنی شوێنەکاندا.

CACD

نەخشەسازی سووڕەکانی کارەبا بە کۆمپیوتەر.

Cache

کاش.

Cache card

کارتی بیری شاردراوە.

CAD (computer Aided Design)

نەخشەسازی بەهۆی کۆمپیوتەرەوە. بەرنامەی کۆمپیوتەری بۆ نەخشەسازی شێوەکان بەشێوەی دوو دووری 2D، وە سێ دووری 3D، یان نەخشەسازی ئەندازیاری، ناسراوترین بەرنامەش AutoCAD – ە.

CAD/CAM

کاد/ کام.

CADMAT

کاد مات. نەخشەسازی و دروست کردن و هەڵسەنگاندن بەهۆی کۆمپیوتەرەوە.

CAI

فێربوون بەهۆی کۆمپیوتەرەوە.

CAI Programming Language

زمانی بەرنامە نووسی تایبەت بە وانە بێژی بەهۆی ئامێری کۆمپیوتەرەوە.

Calculator

ژمێرەر، ئامێری ژماردن، حاسیبە، ژمێرەری دەستی.

Calendar program

بەرنامەی ڕۆژ ژمێر، رۆژ ژمێر، لەسەر شێوەی ڕۆژ ژمێری ئەلکترۆنی بەکاردێت بە شێوەیەکی گشتی و، بۆ دیاریکردنی وادەو بەڵێن.

Cambridge ring

هەڵقەی کامبریج. تۆڕێکی ناوچەیی پێوانەییە بەکاردێت لە گرێدان و پێکبەستنی کۆمپیوتەرەکان پێکەوە.

CAN

هێمای پاشگەزبوونەوە لە فەرمان.

Cancel

پاشگەزبوونەوە لە کارێك، وەستانی چالاکی، سڕینەوەی هێما، ... .

Capacity, register

ماوەو فراوانی تۆمارکردن.

Capacity, system

فراوانی و ماوەی نەزم.

Caption

ناونیشان (فایل/ بەش یان ...).

Carbon copy

نوسخەیەکی کاربۆنن بڕوانە Cc.

Carbon ribbon

وەرەقی کاربۆنی .

Card, CPU

کارتی یەکەی چارەسەرکردنی ناوەندی.

Card, logic

کارت مەنتیقی.

Carrier

گوێزەرەوە، هەڵگر.

Carrier system

نەزمی گوێزەرەوە، نەزمی هەڵگر.

CAS

هێما هەڵبژاردنی ناونیشانی ستوون.

Cascade

وەڵامی هەنگاو بە هەنگاو لە کۆمەڵەی هەواڵی یەوە.

Cascading style sheet (CSS)

ڕێگەی دیاریکردن و دامەزراندنی شێوەی خەت و، شێوازو، ڕەنگ و، نەخشەیی بەرنامەی تایبەت، نەناساندن یان تایبەتمەندی، (فایلی دەقەکان) دوای ئەوە بەکارهێنانی بۆ ڕێك کردن و بۆ ڕێکخستنی دەق لە لاپەڕەی ئینتەرنێتدا.

CASE

ئەندازیاری نەزم بە یارمەتی کۆمپیوتەر

Case, test

باری تاقیکاری، حاڵەتی پشکنین، باری تاقیکردنەوە

Category

چین، یان فیئە. پۆلێن کردنی کۆمەڵەی مەنتقی .

Category, display

فیئەی پیشاندان.

CC

کورتکراوەی ووشەی (Carbon Copy– Courtesy Copy) یەو، مەبەست لەناردنی پەیام و نامەکانە بۆ کەسانی بەرامبەر کە وێنەیەك و نوسخەیەکی پێدەگات و، بۆ چەند کەسی بنێری بە هەمان شێوەیە.

CCITT

لیژنەی ڕاوێژکاری نێودەوڵەتی بۆ تەلەفۆن و بروسکە (تریشقە)، ڕێکخراوێکی دامەزراوە لە جنێف وەکو بەشێکی یەکێتی پەیوەندیەکانی نێودەوڵەتی سەر بە نەتەوە یەکگرتووەکان.

CCP (communication control program)

بەرنامەی دەست بەسەردا گرتنی پەیوەندیەکان.

CD room

خوێنەرەوەی سیدی، سیدی خوێنەرەوە.

CD rom drives

بزوێنەر، یان کارپێکەری (خوێنەرەوەی سیدی).

CD-Rw

دیسکی گوشراوە کە توانای هەیە دووبارە بسڕێتەوەو شتی لەسەر تۆمار بکرێتەوە، یان چەند جار بەکاربهێنرێت.

Cell

خانە، خانەی هەڵگرتن و پاراستن (سەیڤ)، خانەی زاکیرە (بیر).

Central Control Unit (CCU)

یەکەی دەست بەسەردا گرتنی ناوەندی.

Central memory (CM)

بیری ناوەندی.

Central office

یانەو نووسینگەی ناوەندی.

Central Processing element (CPE)

پێکهاتەی چارەسەری ناوەندی.

Central processing Unit (CPU)

یەکەی کارپێکردنی ناوەندی، یەکەی چارەسەرکردنی ناوەندی.

Central processor

چارەسەرکردنی ناوەندی.

Cerf, Vincent

سەرۆکی ISOCی جامعەی ئینتەرنێت.

CERN

ئەنجوومەنی ئەوروپی بۆ لێکۆڵینەوەی نەوەوی.

CERN server

خزمەتگوزاری CERN.

CERT

تیمی وەڵامی فریاگوزاری کۆمپیوتەر.

Certificate

بڕوانامە، بڕوانامە پێدان، دەسەڵات پێدان.

Certificate authority

بڕوانامەی متمانە .

Certificate in computer programming

بڕوانامە لە پرۆگرامینی کۆمپیوتەردا.

Certificate in data processing

بڕوانامە لە چارەسەرکردنی زانیارییەکاندا.

Certification

بڕوانامە پێدان، بڕوانامەی لێهاتوویی.

CGT

ڕوکاری وێنەی کۆمپیوتەر.

Chain

زنجیرە.

Chain, binary

زنجیرەیی دووانی .

Chain, code

کۆدی زنجیرە کراو.

Chain letter

نامەی زنجیرەیی، نامەی ڕستەیی، نامەیەکە کە هەر کەسێك بینێرێت بۆ کەسێکی دیکە پاش خوێندنەوەی.

Channel

کەناڵی مەرمەری هێما ئەلکترۆنیەکانە لە نێوان کۆمپیوتەرو یەکەکانی سنوورو چێوەی. ڕاڕەوی پەیوەندییەکانە بۆ گواستنەوەی زانیارییەکان لە نێوان دوو خاڵدا، یاندوو وێستگەدا یان زیاتر. ڕێڕەوی پێویستە لە ماوەی تۆمارکردنی زانیارییەکاندا بۆ ناوەند، یان وێستگەی هەڵگرتن و پاراستن (سەیڤ).

Channel access

گەیاندن و گواستنەوە بۆ کەناڵ.

Channel analogy

کەناڵی ئەنەلۆگ، قەناتی پێوانەیی.

Channel, command

فەرمانی کەناڵ، ئەمری قەنات.

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

Channel, communications

کەناڵی پەیوەندییەکان.

Channel, information

کەناڵی زانیاری.

Character

هێما، پیت، ژمارە، هێمای ژمارە کردن بۆ ڕێکخستن.

Chat

گفتوگۆکردن، قسە کردن لەگەڵ کەسی دی، دەمە تەقێ. ناردن و وەرگرتنی نامەو پەیامە لە کاتێکی تەواو ڕاست دا، بە شێوەیەکی یەك بە دووا یەك بە ناردنی نامەو وەرگرتنی نامەی وەڵام، بە شێوەیەکی ڕاستەوخۆ، لەنێوان بەشداربووانی ئینتەرنێت دا بەهۆی

بەرنامەو ماڵپەڕەکانی چاتەوە بە بەکارهێنانی کۆمپیوتەر یان ئامێری تر. ووشەی چات (chat) **کورتکراوەی** (Conversational Hyper text Access technology).

Chat history

هستری چات.

Chat room

ژووری چات، ژووری گفتوگۆ.

Chat server

سێرڤەری گفتوگۆ، خزمەتکەری گفتوگۆ، دابینکەری خزمەتگوزاری گفتوگۆ، خزمەتگوزاری چات.

Chatting

گفتوگۆو دەمە تەقێ لە یەك چات دا.

Chatting live

چاتی زیندوو، گفتوگۆی ڕاستەوخۆو ڕوو بەڕوو.

Check

پشکنین، گەڕان، تاقیکردنەوە.

Checkbox, check box

دوگمەی دەست بەسەردا گرتن.

Check, bus

هێڵی دابەش کردنی ووردبینی.

Check character

هێمای ووردبینی.

Child menu

لیستی پەڵی (لقی–فەرعی).

Circuit

سوڕ، سوڕە کارەبا، بازنەی پەیوەندییەکان، بازنە، بازنەی کارەبایی.

Cis

نەزمی زانیاری کۆمپیوتەر.

Cisco

تەکنەلۆژیای سیسکۆ، نەزمی سیسکۆ.

Clear

سڕینەوە، پاککردنەوە، کوژانەوە، لابردن.

Clear area

ڕووبەری پاك.

Clear message

پەیام سڕینەوە، نامە سڕینەوە.

Click

کرتە. پەنجە نانە بە کلیلی چەپی ئامێری ماوسدا بۆ یەکجار، ئەویش پاش ئەوەی سەهمی ماوسەکە دەبەیتە سەر شتێك کە بە کلیکێك (کرتەیەك) چالاك ببێ و کارەکەمان بە ئەنجام بگات.

Clickable image

وێنەیەکە لە لاپەڕەی HTMLدا کە هاوڕێی زانیاری دیکەیە Clickable.

Click rate

تێکڕای کرتە.

Click stream

ڕێبازو گوزەری کرتە.

Click though

گوزار شتێکی نزیك وا بەستەیە بە کلیکەوە.

Client

لە تۆڕی پەیوەندیەکاندا، وێستگەی کار، یان کۆمپیوتەری کەسی گەیەنراو گرێدراوە بە تۆڕی پەیوەندییەکانەوە، کە گونجاوە بۆ

نیشاندانی زانیاری و پیشاندانی ئەنجامەکەی.

چارەسەری بەرنامە.

Client/ server

یەکگەیاندن و پەیوەندی نێوان بەرنامەکانی کۆمپیوتەری جیاوازی یەك تۆڕە.

Clip

کلیپ.

Clip art

کۆمەڵێك وێنەو پێکهاتەیەو پەیوەستە بە بوارێکی دیاریکراو، یان بابەتی گشتی.

Clipboard

زاکیرەی هەڵگرتن و پاراستنی (سەیڤ) ی کاتی.

CLK

هێمایە بۆ سەعات، نیشانەی کاتژمێرە.

Clock (clk)

سەعات، کاتژمێر.

Clock/calendar

کاتژمێر/ ڕۆژ ژمێر.

Clock card

کارتی دەوام.

Clock cycle

سوڕی سەعات، سوڕی کاتژمێر.

Clock, day

سەعاتی ڕۆژ.

Clock digital

کاتژمێری ژمارەیی.

clooking

کاتی دیاریکردن، تەوقیت.

Clock rate

تێکڕای خێرایی ترپەکان.

Clock speed

خێرایی کاتژمێر.

Close

داخستن.

Close box

سندوقی داخستن.

Close button

دوگمەی داخستن.

CMS

نەزمی بەڕێوەبردن و دەست بەسەردا گرتنی ڕەنگەکان.

CNet

سی نێت، بروانە www.cnet.com
.co

کۆمپانیازیاتر وەکو پاشگری ماڵپەر بەکاردێت، بە تایبەت بۆ ئەو ماڵپەرانەی کۆمپانیان و، بە زۆریش لە لایەن بریتانیاوە بەکاردێت.

www.amazon.co.uk

COBOL

کوبول، زمانێکی بەرنامەسازی باڵای تایبەتە بە چارەسەرکردنی چالاکی کاروباری بازرگانی.

Command

ئەمر، فرمان.

Command button

دوگمەی فرمان، دوگمەی ئەمر.

Command chaining

زنجیرەی فەرمان.

Command File

فایلی ئەمر.

Comment

سەرنج، تێبینی، تەعلیق.

Commerce Net

ئەنجومەنی ئەمریکایی لە ساڵی ١٩٩٤ .

داهێنرا، بۆ زانیاری زیاتر بڕوانە:

www.commercenet.com

Commercial (.com)

بازرگانی، کورتکراوەکەی وەکو پاشگر بەکاردێت بۆ پاشگری ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێت بە شێوەیەکی گشتی و، ماڵپەرە بازرگانیەکان بە تایبەتی. ئەم پاشگری ماڵپەرانە تاڕادەیەك هێمایە بۆ بازرگانی

بوونی ماڵپەرەکە، وەڵێ لە هەموو کاتێکدا نا.

www.kurdblogger.com
www.kurdistan4news.com

Commercial data processing

چارەسەرکردنی زانیارییە بازرگانیەکان.

Common business oriented language

بڕوانە کوبول، زمانی بەرنامەسازی کوبول فراوانترین زمانە بلاوەکانی بازرگانی یە.

Common control unit

یەکەی دەست بەسەردا گرتن و ڕێکخستنی گشتی.

Common field

کێڵگەی زانیارییە گشتیەکان.

Common internet File system

نەزمی فایلە ئینتەرنێتیە گشتییەكان.

Common language

زمانی گشتی.

Communication

پەیوەندیەكان، كرداری گواستنەوەی زانیاریەكانە لە شوێنێكەوە (كەسن ئامێر، ...) بۆ شوێنی دی.

Communication card

كارتی پەیوەندیەكان لە كۆمپیوتەری كەسی دا.

Communication control program (CCP)

بەرنامەی ڕێكخستن و دەست بەسەردا گرتنی پەیوەندییەكان.

Communication control unit, data

یەكەی دەست بەسەردا گرتنی ناردنی زانیاریەكان.

Communication monitors

چاودێریەكانی پەیوەندیەكان.

Communications program/software

بەرنامەی پەیوەندیەكان، بەرنامەیەكی جێبەجێكاریەو، گونجاوە بۆ پەیوەندی كۆمپیوتەرێك بە كۆمپیوتەرێكی ترەوەو ئاڵوگۆڕی زانیارییەكان لە نێوانیاندا.

Communicator, Netscape communicator

پەیوەندیكەر، پەیوەندیكەری نێتسكەیپ.

Comp

شێوەی كۆتایی.

Comp (computer newsgroup)

گروپی هەواڵیی کۆمپیوتەر. کۆمەڵەی گەورەیی کۆمەڵەکانی USENET.

Compact disc (CD)

سی دی، دیسکی پەستێنراو، دیسکی گوشراو.

Compact disc player

کارپێکەری سی دی، ئیشپێکەری سی دی.

Compress

پەستانەوە، پەستان خستنە سەر، کرداری بچووك کردنەوەیە.

Compressed

پەستێنراو، گوشراو.

Compressed File

فایلی گوشراو، پەستێنراو، پەستاندنی فایل بەهۆی پەستێنەری تایبەتەوە دەبێت

کە چەندین بەرنامەی تایبەت بەم بوارەمان هەیە WinZip **و** winrar **و ... کە بەم بەرنامانە دەڵێن** compression program.

Compression

پەستان، زانیارییە پەستێنراوەکان.

Compressor

پەستێنەر، گوشەر، ئامێرێکی ئەلکترۆنی یە بەکاردێت بۆ پەستان خستنەسەر بۆ کەمترکردنەوەی حەجم.

CompuServe

کۆمپانیای کۆمپیوسێرڤ.

Computer

کۆمپیوتەری ئەلکترۆنی، کۆمپیوتەری ئالی، کۆمپیوتەر، حاسب، ڕایانە.

Computer-aided design (CAD)

نەخشەسازی بە کۆمپیوتەر، بڕوانە CAD.

Computer, Ana log

کۆمپیوتەری پێوانەیی.

Computer animation

وێنەی جوڵاوی کۆمپیوتەری.

Computer, automatic

ئامێری کۆمپیوتەری خۆکار.

Computer emergency response team

بڕوانە (CERT).

Computer language

زمانی بەرنامەسازی، زمانی بەرنامە نووسی.

Computer programmer

بەرنامە ساز، بەرنامە نووس.

Computing

چارەسەرکردن.

Congestion

کەڵەکە بوون، جەنجاڵ.

Connecting line

هێڵی گەیاندن، هێڵی گەیەنەر.

Connect time

کاتی پەیوەندی، کاتی گەیاندن.

Connection

گەیاندن، گەیاندنی فیزیاییە بەهۆی وایەرەوەن یان شەپۆلی ڕادیۆوە، یان، ... ، لەنێوان دوو ئامێردا یان زیاتری ئامێری کۆمپیوتەر، یان ئامێری پەیوەندییەکان.

Connector

گەیەنەر.

Connector, common

گەیەنەری گشتی .

Connector, electrical

گەیەنەری کارەبایی.

Content

پێکهاتە، ناوەڕۆك، کۆمەڵێك مەتن و نووسین، تەسویر، دەنگ، ڤیدیۆو گرافیك لەسەر ڕووی لاپەڕەی وێب.

Control message

پەیام و نامەی دەست بەسەردا گرتن.

Control program

بەرنامەی ڕێکخستن و دەست بەسەرداگرتن.

Conversion File

گۆڕینی فایل.

Counter

ژمێرە، ژمێرەر، ئامێرێکە هەڵدەستێت بە تۆمارکردنی ژمارەکان بە شێوەی زیاد کردن یان کەم کردنی چینەکان بۆ هێما ناوەکیەکان بۆ چاودێری کردنی ڕێڕەوی ڕووداوەکان.

Counter, binary

ژمێرەری دووانی.

Counter, control

ژمێرەری دەست بە سەردا گرتن و ڕێکخستن.

Counter, hit counter

شێوەیەکی گرافیکی یە، کە لە پیشاندانی ژمارەی کیلۆمەتری ئۆتۆمبێل دا بەکاردێت.

Country code

کۆدی ژمێرەیی، ئەم کۆدانە تایبەتن وەکو es کەبۆ ئیسپانیایە و de بۆ ئەڵمان و ... .

CP

چارەسەرکردنی ناوەندی.

CPE

بارستەو پێکهاتەی چارەسەرکردنی ناوەندی.

CP/M (control program/microcomputer)

بەرنامەی دەست بەسەردا گرتن و ڕێکخستن بۆ ئامێری کۆمپیوتەر.

CPs

ژمارەی هێماکان لە چرکەیەك دا، ژمارەی سووڕەکان لە چرکەیەك دا.

CPU (central processing unit)

یەکەی چارەسەرکردن (ئیشپێکردن) ی ناوەندی و بنچینەیی.

CPU bound

سنووری یەکەی چارەسەرکردنی ناوەندی.

CPU speed

خێرایی یەکەی چارەسەر کردن.

CPU time

کاتی یەکەی چارەسەر کردنی بنچینەیی.

Cracker

کراکەر.

Crawler

کراولەر، بگەڕی وێب، سپایدەر.

Cryptography, crypto

کریپتۆ گرافی، کۆد، نووسینی تایبەتی، ڕێگەی بە کۆد کردن و شاردنەوەی پێکهاتەی نامەو پەیام، بە بەکارهێنانی

کرداری گۆڕینی نهێنی، کە نەتوانرێت بگۆڕدرێتەوە پێش ئەوەی بگات بە دەستی بەرامبەر.

CU, See me, CUSEMEE

بەرنامەی گفتوگۆی تەلەفزیۆنی یە لە تۆڕی کۆمپیوتەری و ئینتەرنێتیدا.

CWP

چارەسەرکردنی ووشەکانی پەیوەندی.

Cybercafé, cyber cafe

دوکانی کۆفی، یان چێشتخانە.

Cyber culture

زانست دەست بە سەردا گرتنی خۆکار، و پێشکەوتنی شارستانی.

Cyber dog

سەگی ئەلکترۆنی.

Cyber mail

پۆستی ئەلکترۆنی، ئیمەیڵ.

Cyber phobia

ترسی ئەلکترۆنی، ترسان لە کۆمپیوتەر.

Cyber punk

خەیاڵی عیلمی، خەیاڵی زانستی.

Cyber sex

جۆرێك چالاکی سێکسی یە لە ئینتەرنێت دا.

Cyber space

بۆشایی ئەلکترۆنی.

Cyber speak

قسەی ئەلکترۆنی.

Cycle

سوڕ، دەورە، خول.

D

D, d

چوارەمین پیتی زمانی ئینگلیزی یەو، بە (دی) گۆ دەکرێت.

DA

شیکاری جیاکاری، گۆڕەری ژمارەیی بۆ پێوانەیی.

D/A

ژمارەیی، پێوانەیی.

Daemon

لە نەزمی کارپێکردنی UNIX دا، بەرنامەیەکی خزمەتگوزارییە کە

هەڵدەستێت بە جێبەجێکردنی فەرمانەکان بە شێوەی خۆکار، بەبێ زانست و، داوای بەکارهێنەر.

Daisy chain

زنجیرەی هێڵی گەیاندنەکان.

DAP

پرۆتۆکۆلی گەیاندن بۆ نێوەڕۆك و پێڕستەکان.

DAT

وەرگێڕانی ناونیشانەکانی دینامیکی.

Data base

بنکەی زانیاریەکان.

Database software

بەرنامەی بنکەی زانیاریەکان

Data dictionary

فەرهەنگ، فەرهەنگی زانیاریەکان.

Data dictionary

ڕێبەری زانیاریەکان.

Data encryption

بە کۆد کردنی زانیاریەکان.

Data encryption key (DEK)

کلیلی بە کۆد کردنی زانیاریەکان.

Data encryption standard

ستانداردی بە کۆد کردنی زانیاریەکان.

پێوەری بە کۆد کردنی زانیاریەکان.

Data, end of

هێمای کۆتایی فایل.

Data entry device

ئامێری داغڵکردنی زانیاریەکان.

Data time

کاتی زانیاریەکان.

Data traffic

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

ترافیکی زانیاریەکان.

Data transfer

گواستنەوەی زانیاریەکان.

Data unit

یەکەی زانیاریەکان.

Data word

ووشەی زانیاریەکان.

Data word size

قەبارەی ووشەی زانیاریەکان.

Date

بەروار.

DB

بنکەی زانیاریەکان.

DBA

بەڕێوەبەری بنکەیی زانیاریەکان.

DBDC

بنکەی زانیاریەکان/ پەیوەندی زانیاریەکا .

D-bus

گوێزەرەوەی زانیاریەکان.

DCL

لیستی ڕێکخستن و دەست بە سەردا گرتنی زانیاریەکان.

DDC

دەست بە سەردا گرتن و ڕێکخستنی ژمارەیی ڕاستەوخۆ.

DDD

پەیوەندی تەلەفۆنی ڕاستەوخۆ.

DD/D

فەرهەنگ، ڕێبەری زانیاریەکان.

DDE

داغڵکردنی ڕاستەوخۆی زانیاریەکان.

Dead line

هێڵی پەیوەندی پچڕاو، یان کار نەکردوو.

Decompression

بڕوانە compression.

Decryption

هێمای کۆد.

Dedicated

تایبەت. بەرنامە، ئامێر ... نەخشە کێشراو دروست کراو بۆ بەکارهێنانێکی تایبەتی.

Dedicated line

هێڵی پەیوەندیەکان تایبەت بە یەك بەکارهێنەر، هێڵی تەلەفۆن لەنێوان دوو کۆمپیوتەردا.

Default

نرخی سەپاو، بنچینەیی، هەمیشەیی.

Defence advanced research agency.

ئاژانسی پرۆژەی لێکۆڵینەوەی بەرگری پێشکەوتوو.

Degree

دەرەجە، پلە، ئاست.

De install, uninstall

پاشگەزبوونەوە لە دابەزاندن.

DEK

بڕوانە Data Energy Key

Delay

دواخستن، دواکەوتن.

Delay time

کاتی دواخستن. بڕی کاتی نێوان دوو ڕووداوە.

Delay unit

یەکەی دواخستن.

Delete

سڕینەوە، لابردن.

Del key

کلیلی سڕینەوە، دوگمەی دیلێت.

Delphi information service

خزمەتگوزاری زانیاریەکانی دیلفی Delphi. تۆڕی زانیاریە بازرگانیەکان بۆ پەیوەندی ڕاستەخۆ، کە دامەزراوە لە ساڵی ١٩٨٢ لە نەتەوە یەکگرتووەکانی ئەمریکا.

DES

بڕوانە data encryption standard

Design

نەخشەسازی.

Design aids

هۆیەکانی نەخشەسازی.

Design cycle

سوڕی نەخشەسازی.

Design, data

نەخشەسازی زانیاریەکان.

Design, logic

ڕێکخستنی مەنتقی .

Design, system

نەخشەسازی نەزم.

Design tools

ئامرشازەکانی نەخشەسازی.

DFX

شێوازی ئاڵوگۆڕی وێنەکان.

DHTML

بڕوانە HTML و Dynamic

Diagnosis

دیاری کردن، دیاری کردنی هەڵە.

Dialup

گەیاندنی تەلەفۆن بە کۆمپیوتەر یان لە نێوان دوو وێستگەدا.

Dial-up

پەیوەندی کاتی لە ڕێگەی مۆدێمەوە لەنێوان کۆمپیوتەرو یەك ISP بە سوود وەرگرتن لە هێڵی تەلەفۆنی ئەنەلۆگ یان ISDN کە گونجاوە بۆ بەردەست خستنی هێڵی ئینتەرنێت.

Dial-up access

بڕوانە Dial-up

Dial-up service

خزمەتگوزاری داواکاری تەلەفۆنی.

dialer

بەرنامەیەکە پەیوەندی نێوان کۆمپیوتەرو ئینتەرنێت دابین دەکات.

Dialog box

پەیامێکە کە بۆ فەرمانێك یان ئاگاداری دێتە سەر لاپەڕەی کار.

Difference

جیاوازی .

Difference engine

بزوێنەری جیاوازی. ئامێری کۆمپیوتەری میکانیکی گەشەی پێ درا لە لایەن چارڵز باباج لە ساڵی ١٨٢٢.

Digerati

Digital elite **بە مانای (تایبەتی ژمارەیی).**

Digit

ژمارە، هێمایەکە لە نەزمی ژمارەدا، وەکو (سفر، ١، ٢، ٣، ...).

Digital

ژمارەیی.

Digital camera

ئامێری وێنە گرتنی ژمارەیی، کامێرای ژمارەیی.

Digital circuit

سووڕی ژمارەیی، خولی ژمارەیی.

Digital clock

کاتژمێری ژمارەیی.

Digital communications

پەیوەندی ژمارەیی.

Dir

فەرمانی Dir. **یەکێکە لە فەرمانە ناسراوەکانی نەزمی** MS-DOS.

Direct

ڕاستەوخۆ

Direct access unit

یەکەی گەیاندنی ڕاستەوخۆ.

Direct address

ناونیشانی ڕاستەوخۆ.

Direct code

کۆدی ڕاستەوخۆ.

Direct-connect modern

مۆدێمی گەیەنراوی ڕاستەوخۆ.

Direct connection

گەیاندنی ڕاست، گەیاندنی ڕاستەوخۆ.گەیاندنی ڕاستەوخۆی نێوان کۆمپیوتەرو ئینتەرنێت.

Directory

ڕابەر، ڕێبەر، ناوەڕۆکی هاوبەش، فەهرەسی هاوبەش، پێڕستی هاوبەش.

Disc, disk

دیسك، هۆیەکی پارێزەرییەو بەکاردێت بۆ هەڵگرتن و پاراستنی زانیارییەکان لەسەری.

Display unit

یەکەی پیشاندان.

Distributed data base

زانیاریە بنچینەییە بەشکەرەکان. (دابەشکەرەکان).

Document copy

لەبەر گرتنەوەی دۆکیومێنتی بنیچینەیی

Domain

بووار، کێڵگە. کۆمەڵێك زانیاری لێك چووە لە فایلێکدا

Domain name

ماڵپەڕەکان لە چەند بەشێك پێك هاتووە لەوانە wwwکە کورتکراوەی World wide web–ە، کە بەمانای تۆڕی جاڵجاڵۆکەیی دێت و، پاشان ناوێك Domain name وپاشگرێك (.com،.org،.edu) و ئەم پاشگرانە هەریەکە مانایەك دەدات و کورتکراوەی وشەیەکە و زۆربەی کات هەوڵدەدرێت ئەم پاشگرە لەگەڵ ناوەڕۆکی ماڵپەڕەکەدا بگونجێت:

.com بۆ ماڵپەڕی بازرگانی.

.co بۆ ماڵپەڕی کۆمپانیاکان.

.edu بۆ زانستگە (زانکۆ) و دامەزراوەی فێرکاری.

.gov بۆ دامەزراوەی دەوڵەتی.

.mil بۆ دامەزراوەی سەربازی.

.net بۆ دامەزراوەی ئینتەرنێت.

.org بۆ کۆمەڵەو ڕێکخراو.

جگە لەم پاشگرانەی سەرەوە، پاشگری دیکەش هەیە، کە هەردەوڵەتەو دووپیتی پەیوەست بەخۆی هەیەو هەندێك جار جێگەی پاشگر دەگرێتەوە و هەندێك جاریش دەبێتە پاشگری دووەم و، دووای پاشگرەکانی سەرەوە دادەنرێت بەم شێوەیە:

www.amazon.co.uk

دووپیتی کورتکراوەی وڵاتەکان بەم شێوەیەیە:

ئایسلەند .ac

ئەندۆرا .ad

ئیمارات .ae

ئەفغانستان .af

ئەنتینیگۆ .ag

جزیرەی ئەنگیولا .ai

ئەلبانیا .al

ئەرمانیا .am

ئانتیك .an

ئەنگۆلا .ao

ئەرژەنتین .ar

ئامریکن ساموا .as

ئاتریش .at

ئوستراليا .au

ئازەر باینجان .az

بۆسنەو هەرزەگۆڤینا .ba

بارا بادوس .bb

بەلجیکا .be

بۆرکینا فاسۆ .bf

بولگارستان .bj

برۆندی .bi

جزایر-برمۆدا .bm

بولیڤی .bo

بەرازیل .br

بەهاما .bs

بوتان .bt

بیلاروس .by

کانادا .ca

کاکاس، کیلینگ .cc
ئەفریکا .ct
کۆنگۆ .cg
سوئێس .ch
ساحل عاج .ci
جەزایر کوك ئیسلندس .ch
چیلی .cl
کامرون .cn
چین .cn
کۆڵۆمبیا .co
کوبا .cu
جزیرە کریسمس .cx
قوبروس .cy
چیك .cz

ئەلمانیا .de
جیبۆتی .dj
دانیمارك .dk
جزیرەی دومینکا .dm
کۆماری دوفیکن .dn
جەزایر .dz
ئەکوادۆر .ec
ئەستوونی .ee
میسر .eg
سەحرای خۆرئاوا .en
ئەریتریا .er
ئیسپانیا .es
ئەسیوبی .et
فیللەندا .fi

فوجی .fiji

میکرۆنزی .fm

فەرەنسا .fr

گابن .ga

غانا .gh

گرین لند .gl

زامبیا .gm

گینا .gn

یۆنان .gr

گواتیمالا .gt

گوام .gu

هۆنگ کۆنگ .hk

هیندۆ راس .hn

کرواتی .hr

هایتی .ht

مەجرستان .hu

ئەندۆنیزیا .id

ئایرلەندا .ie

ئیسرائیل .il

هیند .in

ئێراق .iq

ئێران .ir

ئایسلەند .is

ئیتالیا .it

جامایکا .im

ئەردەن .jo

یابان (ژاپۆن) .jp

کینیا .ke

قیر قیزستان kg.

کامبوزیا kn.

کموروس km.

کۆریای باکور kp.

کۆریای باشور kr.

کوەیت kw.

لوبنان lb.

سریلانکاlk.

لوکسمبۆرگ lu.

لیبی ly.

مەراکیش ma.

مۆناکۆ mc.

مەکدۆنیە mk.

مالی ml.

میانمار mm.

مغولستان mm.

مۆریتانیا mr.

مالدیۆ mr.

مالاوی mw.

مەکسیك mx.

نایجیریا ne.

نیکاراگوا ni.

هۆڵەندا nm.

نەرویج no.

نیپاڵ np.

نیوزلەندا nz.

عومان om.

پەنەما pa.

فلیپین .ph

پاکستان .pk

فەلەستین .ps

پاراگوا .py

قەتەر .qa

ڕۆمانی .ro

ڕوسیا .ru

ڕوواندا .rw

عەرەبستانی سعودی .sa

سیکلس .sc

سودان .sd

سوئێد .se

سەنگاپورە .sg

سیرالیۆن .sl

سان ماری .sm

سەنگال .sn

سۆماڵی .so

سورینام .sr

سوریا .sy

سوایزلەند .sz

چاد .td

کوگو .tg

تایلەند .th

تاجیکستان .tj

تونس .tn

تونگا .to

تەیموری ڕۆژهەڵات .tp

تورکیا .tr

تایوانtw.

تانزانیاtz.

ئۆکراینua.

گوانداug.

ئینگلیز-بریتانیاuk.

ئۆزبەگستانuz.

ڤاتیکانva.

ڤەنزەویلاve.

ڤێتنامvn.

سامواws.

یەمەنye.

یۆگسلاڤیاyu.

ئەفریقای باشورza.

زامبیاzm.

زیمبابۆzw.

نوخشە بێت لە ku-یش، بۆ کوردستانی خۆشەویست و، ببێتە پاشگرو کورتکراوەمان بە شێوەیەکی جیهانی.

Download, downloading

داونلۆد، دابەزاندنی بەرنامەو بابەت و ... لە ماڵپەرێکی ئینتەرنێتەوە بۆ ناو کۆمپیوتەری بەکارهێنەر جا بۆ خوێندنەوەو بەکارهێنانی کاتی بێت، یان بۆ سەیڤ کردن و، بەکارهێنانی بەردەوام. گواستنەوەی زانیاریەکان، یان بەرنامە بە شێوەیەکی ڕاستەو لە ئامێری کۆمپیوتەری دوورەوە بۆ ئامێری بەکارهێنەر.

DSL

هێڵی بەشداربووی ژمارەیی

DSML

زمانی XML

DSP

چارەسەرکردنی هێمای ژمارەیی

D to A converter

گۆڕەری ژمارەیی پێوانەیی

DVD

دیسکی ڤیدیۆی ژمارەیی

Dynamic HTML (DHTML)

نوێی HTML – ە.

Dynamic IP address

ناونیشانی ئای پی داینەمیکی

Dynamic key

کلیلی داینەمیکی

Dynamic memory

زاکیرەی داینەمیکی، بیری داینەمیکی

Dynamic page

لاپەڕەی داینەمیکی. لە HTML دا، دۆکیومێنتێکە کە پێکهاتەکەی بریتی یە لە وێنەی جوڵاو بەشێوەی GFF و پرۆگرامەکانی JAVA و Active X.

Dynamic web page

لاپەڕەی وێبی داینەمیکی. لاپەڕەی وێب شێوەیەکی جێگیری هەیە، بەڵام پێکهاتەکانی ناوی گۆڕاوە.

E

E, e

پێنجەم پیتی زمانی ئینگلیزی یەو بە (ئی) گۆ دەکرێت.

E-

کورتکراوەی ووشەی (electronic) ـە، کە وەکو پێشگری هەندێك ووشە بەکاردێت.

EAM

ئامێری ژمێریاری کارەبایی

EAROM

تەنها زاکیرەی خوێندنەوە

EBCDIC

نەزمی ئاڵوگۆڕی هێمایی

E-bomb, e-mail bomb

بۆمبی نامەی ئەلکترۆنی، قومبەلەی پەیامی ئەلکترۆنی.

e-business (electronic business)

بازرگانی ئەلکترۆنی، ئەنجامدانی مامەڵەیە لەنێوان کۆمپانیاکان و ئینتەرنێت.

e- Cash, e- money

پارەی ئەلکترۆنی، نەقدی ئەلکترۆنی.

Echo

ئیکۆ، زرنگانەوە. لە پەیوەندیەکان دا گەڕانەوەی هێمای نێردراو بۆ لای نێرەرەکەی بە شێوەی جیاواز لە شێوەی هێما بنچینەییەکە.

E-commerce

بازرگانی ئەلكترۆنی

EDI

ئاڵوگۆڕی ئەلكترۆنی زانیاریەكان

EDP

چارەسەر كردنی ئەلكترۆنی زانیاریەكان

EDVAC

ئامێری كۆمپیوتەر لە جیلی یەكەم.

E-Form, Eform, electronic form

كارتی ئەلكترۆنی، بۆ پرسە نامە، گەشت و گوزار ... .

Electronic bulletin board

تەختە ئاگاداری ئەلەكترۆنی ،بۆردی ئاگادارییەكان.

Electronic commerce

بازرگانی ئەلەكترۆنی

Electronic data interchange

ئاڵوگۆڕی زانیارییەكان بە شێوەی ئەلەكترۆنی .

Electronic form

كارتی ئەلەكترۆنی، فۆڕمی ئەلەكترۆنی .

Electronic journal

ڕۆژنامەی ئەلەكترۆنی .

Electronic mail

نامەی ئەلەكترۆنی.پەیامی ئەلەكترۆنی. ناردن و وەرگرتنی ئەلەكترۆنی . پۆستی ئەلەكترۆنی .گواستنەوەو ناردنی پەیام بەبەكارهێنانی نەزمی چارەسەركردن و، هۆی پەیوەندییەكان لە دوور.

Electronic mail box

سندوقی پۆستەی ئەلەكترۆنی .

Electronic mail service

خزمەتگوزاری نامەی ئەلەكترۆنی .

Electronic mall

بازاڕی گشتی ئەلەكترۆنی .

Electronic photography

وێنەگیری ئەلەكترۆنی .

Encryption

بەكۆد كردن.گۆڕینی زانیارییەكانە ،یان زانیارییەكان بۆ شێوەی هێمای ناڕوون بە بیٚ بوونی كلیلێك بۆ حەلی هێماكان.

Ethernet

تۆڕی ئیسەرنێت.

E*trade

كۆمپانیایەكە ،كە بیل پۆرتەر لە ساڵی ١٩٨٢ دا ،دای مەزراند.

European academic and research network

تۆڕی لێكۆڵینەوەو ئەكادیمی ئەوروپی .

Euro seek

بگەڕێكی ئینتەرنێتەو ،ئەم ماڵپەڕی سێرچە لە ئەوروپا لەساڵی ١٩٩٦ دا لە وڵاتی سوید دامەزرا.

www.euroseek.com

e- Mail, electronic mail, mail

نامەی ئەلكترۆنی. ناوێكی گشتی یە بۆ بەریدی ئەلكترۆنی و گوزارشتە لەهەڵگرتن و پاراستنی نامەی زانیاریە كەسێكان لە كۆمپیوتەری ناوەندی گرێدراو بە تۆڕی پەیوەندیە ناوچەییە فراوانەكانەوە. ئەو نامەو پەیامانەی دەنێردرێن لە كورتترین ماوەداو بیٚ گرفت دەگات بە كەسی بەرامبەرو، كەمترین پارەی دەوێت و

زووتریش دەگات و کەسی بەرامبەر دەتوانێت بیخوێنێتەوە یان هەڵی بگرێت لە ئیمەیڵەکەیدا یان لە کۆمپیوتەرەکەیدا، کە ئەمانەش سوودە گشتی یەکانی پۆستی ئەلکترۆنی بوون.

e- Mail address

ناونیشانی نامەو پەیامی ئەلکترۆنی. ناونیشانێکی تایبەتە بە بەکارهێنەرێکی ئینتەرنێت کە بۆ ناردن و خوێندنەوەی پەیامی ئەلەکترۆنی سوودی لێوەردەگرێت و لە سێ بەش پێك دێت، بە شێوەیەکی گشتی بەم جۆرە:

– ناوی بەکارهێنەر

– هێمای ئەت at @ کە دوای ناوی بەکارهێنەر دێت و ناوی بەکارهێنەرو ناوی

ئەو کۆمپانیایەی کە ئەو ئیمەیلەمان لێ وەرگرتووە لە یەك جیا دەکاتەوە.

– ناوی ماڵپەری ئەو کۆمپانیایەی کە ئیمەیلەکەمان لێوەرگرتووە، وەکو (یاهوو–جیمەیڵ–تێهراناداتا–نەسیج–مەکتوب–یاهوو،...).

–پاشگری ئیمەیلەکە،کە لە ماڵپەری هەندێك کۆمپانیادا پاشگرەکە بە گوێرەی ئەو فۆرمە دەبێت کە بۆ بەشداربوون پڕی دەکەیتەوەو لە هەندێکیشیاندا تەنها (.com) یان هاوشێوە پاشگرەکانێتی.

ئیمەیڵی نووسەرو ئامادەکار ئەم سێ بەشەی سەرەوە ڕووندەکاتەوە:

hemnymela@yahoo.com

E-Mail Filter

فلتەری پۆستی ئەلکترۆنی. پالاوتەی پەیامی ئەلکترۆنی.

E-Mail Message

ناردنی پەیام و نامە بۆ یەك کەس یان بۆ چەند کەسێك لە یەك کات دا.

E-Mail Server

خزمەتگوزاری ئیمەیل. سێرڤەری ئیمەیل.

END

کۆتایی.

ENIAC

ئینیاك، یەکەم کۆمپیوتەری ژمارەیی ئەلکترۆنی.

EN space

بۆشایی بچووك.

EOL

کۆتایی دێڕ.

e- Text

دەقی ئەلکترۆنی.

e- Time

کاتی جێبەجێ کردن.

Evolution

هەڵسەنگاندن.

Explorer, Internet Explorer

یەکێکە لەبەرنامە ناسراوەکانی کۆمپانیای مایکرۆسۆفت کە بۆ کردنەوەی ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێت و،کارکردن تیایاندا بەڕادەیەکی کەم (سەیڤ- دۆزینەوە- ......) بەکاردێت.

Extranet

تۆڕی ئیزافی .

F

F, f

شەشەم پیتی زمانی ئینگلیزییەو،بە (ئێف) گۆدەکرێت و،کورتکراوەی چەندین وشەیە.

Face

ڕوو .

Face-to-face (f2f)

ڕووبەڕوو.

Facilitated chat

گفتووگۆی ئاسانکراو.

FAQ

پرسیاری زۆر خستنە ڕوو.

Favorites

بڕووانە بوکمارك.

FCC

بریکاری پەیوەندی فیدراڵی.بریتییە لە ئاژانسی ئەمریکی ،کە ڕێکخراوێکی پەیوەندییە گشتییەکانەو،لە ساڵی ١٩٣٤دا دامەزراوە.

www.fcc.gov

F Connector

گەیەنەری ئێف.لێدەری ئێف.

FEB

بارستەی ئەلەکترۆنی وەزیفی.

Fedral Internet exchange

بڕووانە FCC

Feedback control

ڕێکخستن و دەست بەسەرداگرتنی خودی، چاودێری زاتی.

Femto

فیمتۆ.

Fetch cycle

سوڕی هێنان و ئامادەکردن.

Fetch data

زانیارییەکانی هێنان و ئامادەکردن.

fedonet

پرۆتۆکۆلی ڤیۆنێت. پرۆتۆکۆلێکە بەکاردێت لە ناردنی نامەی ئەلەکترۆنی دا و ،ناردنەکانی کۆمەڵە هەواڵییەکان و فایلەکان.

Field

کێڵگەی زانیارییەکان.

Field, common

کێڵگەی گشتی.

Field, control (sorting)

کێڵگەی ڕێکخستن و دەست بەسەردا گرتن.

File

فایل.زانیاری کۆکراوەی ڕێکخراوە بۆ مەبەستێکی دیاری کراو.

File, active

فایلی چالاك.

File compression

ڕێکخستنی فایل. کرداری بچوککردنەوەی قەبارەی فایلە بۆ ئاسانی بەکارهێنان و،شوێن کەم گرتن و،بە ئاسانی ناردن بۆ شوێنی دوور بەهۆی ئیمەیڵەوە.

File control system

نەزمی ڕێکخستن ودەست بەسەرداگرتنی زانیارییەکان.

File conversion

گۆڕین و گواستنەوەی فایلەکان.

File directory

ڕێبەری فایل.

File name

ناوی فایل.

File section

بەشی فایلەکان.

File server

خزمەتکاری فایلەکان.خزمەتگوزاری فایلەکان . ئامێری هەڵگرتن و پاراستنی فایلەکانە لە تۆڕی ناوچەیدا.

File set

کۆمەڵی فایلەکان.

File size

قەبارەو حەجمی فایل.

File transfer

گواستنەوەی فایل.جوڵەی فایلە لە ئامێرێکی کۆمپیوتەرەوە بۆ کۆمپیوتەرێکی تر لە تۆڕی پەیوەندییەکاندا.

File transfer, communication

گواستنەوەی فایلی پەیوەندییەکان.

File transfer protocol

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی فایلەکان.

File type

جۆری فایل.دەتوانرێت فایلەکان بە چەندین فۆڕمات و جۆری تایبەت سەیڤبکرێت و هەڵبگیرێت وەکو (وەیڤ، ......).

Film processor

چارەسازی فلیم،چارەسەرکردنی فلیم.

Filter

فلتەر،جیاکەرەوە،پاڵێوەر.ئامێرێکە ،یان بەرنامەیەکە بۆ جیاکردنەوەی هەندێکشت وەکو زانیارییەکان،یان پیتەکان،یان هێماکان.

Find

گەڕان،دۆزینەوە،سێرچ.

Finger

بەرنامەی فینگەر .

Finite set

کۆمەڵەی دیاری کراو.

Fire wall

نەزمێکی ئاسایشییە ،مەبەست لێی پارێزگاری کردنی تۆڕی ڕێکخراو دژی

هەڕەشەی دەرەکی .

FIR Port

دەروازەو دەرچەی ژێرسوری خێرا.

First level address

ناونیشانی ڕاستەوخۆ لە ئاستی یەکەم.

First normal form

چوارچێوەی ئاسایی یەکەم.

First Tuesday

یەکەمین سێشەممە.

Flag

ئالاّ،هێما،بەیداخ،موئەشیر.

Flame

فلەیم،گڕ،کڵپە.

Flame bait

پەیام،یان بابەتێکە لەماوەی خزمەتگوزاری بەریدی ئەلەکترۆنی دا،یان کۆمەڵەی

هەواڵی.

Flamer

فلەیمەر.

Flamer war

جەنگی فلەیمەر.جەنگی گڕو کڵپە.

Flash

فلاش.بەرنامەیەکی دروستکراوی کۆمپا نیا ی ماکرۆمیدیایە،کە بۆ مەبەستی دروستکردنی وێنەی جوولاّ و بە ئاستێکی بەرز بەکاردێت و،ناسراوترین بەرنامەی بوواری ئەنیمەیشن سازییە.

www.macromedia.com

Flash memory

فلاش میمۆری.

Flash player

فلاش پلەیەر.

بەرنامەیەکە بۆ کارپێکردن و لێدانی بەرهەمەکانی فلاش.

Flat screen

شاشەی تەخت.

Flexibility

نەرمێتی لە بەکارهێناندا.مرونە.

Floppy disk

فلۆپی.دیسکی نەرم.دیسکێکی پلاستیکییە ،کەدەورەدراوە بە چینێکی مووگناتیسی و،بۆ هەڵگرتن و،پاراستنی زانیارییەکان و،بەرنامە (بەزۆری لەگەڵ ئامێری کۆمپیوتەری بچوکدا) بەکاردێت .

Font

فۆنت.خەت.

Font number

ژمارەی خەت.

Font size

حەجمی خەت.قەبارەی فۆنت.

Form

فۆرم.فایلێكە بۆ نووسینی زانیاری.

Formula

سیغە،فۆرملە.

Forth

زمانی فۆرس.

FORTRAN

زمانی فۆرتران.بەرنامەی فۆرتران.

FORTRAN, commercial

فۆرترانی بازرگانی.

FORTRAN language

زمانی فۆرتران.

FORTRAN transfer process

فەرهەنگی زاراوەكانی ئینتەرنێت و چات

كرداری وەرگێڕانی فۆرتران.

Forum

دووانگە.

Forward, forwarding

بۆ پێشەوە.پێشەوە.كاتێك بە دووگمەی باك (بۆ دوواوە) دەگەڕێیتەوە بۆ دوواوە لە بەرنامەی ئینتەرنێت ئێكسپلۆرەر ،یان هاو شێوەكانی دا ،ئەوا دەتوانی بەم دووگمەیە بچیتەوە پێشەوە.

FDP

پیشاندانی لاپەڕەیی تەواو، پیشندانی پڕاو پڕی لاپەڕەكە.

Frame

چوارچێوە.دابەشكردنی ڕووی لاپەڕەی وێب كە لە دوو یان چەند پارچەی

سەربەخۆی (ئێچ.تی.ئێم.ئێڵ) پێك دێت.

Frame time

چوارچێوەی کاتی.

Free form

وێنەی ئازاد،فۆڕمی سەربەست،بێ بەرامبەر.

Free mail

ئیمەیڵی بەلاش و بێ بەرامبەر، پێشکەش کردنی خزمەتگوزاری نامەی ئەلەکترۆنی لە لایەن هەندێك ماڵپەڕەوە بێ بەرامبەر و بەلاش.

Free net, free-net

تۆڕی بێ بەرامبەر،تۆڕی بەلاش.

Free space

بۆ شایی ئازاد،بۆشایی بێ بەرامبەر و

بەلاش

Free ware

بەرنامەی بەلاش و مفت.

Frequency

لەرەلەر،تەرەدوود،فریکوێنسی .

Frequently asked question

بڕوانە (فاك– ئیف ئەی کیوو).

From:

لە.لەنامەی ئەلەکترۆنی و زۆر شوێنی دیکە شدا بەکاردێت و،بەمانای (لە) یە،کاتێك دەبینی دەنووسرێت (لە:)واتە ئەو ئیمەیڵە لەو کەسەوە هاتووە کە (فرۆم:)دا زانیاری لەبارەیەوە نووسراوە.

FrontPage

یەکێکە لە بەرنامە سادەو ساکارەکانی

نەخشەسازی ماڵپەڕ ی ئینتەرنێتی و،بە زۆری بۆ ماڵپەڕە سادده كەسیەكان بەكاردێت ،و ئەم بەرنامەیە لەلایەن كۆمپانیای مایكرۆسۆفتەوە داهێنراوەو بەرهەم هاتووە و،یەكێكە لە بەرنامە بەردەوامەكانی مایكرۆسۆفت ئۆفیس .

fs

جیاكەرەوەی فایلەكان.

Ftp (file transfer protocol)

پرۆتۆكۆلی گواستنەوەی زانیارییەكان، بناغەی گواستنەوەی زانیارییەكان.

Ftp client

بەرنامەیەكە بەكاردێت بۆ ئەپلۆد كردن و دابەزاندنی زانیاری بۆ ماڵپەڕ،یان داونلۆد و وەرگرتنی زانیاری لە ماڵپەڕەوە.

Ftp command

فەرمانەكانیپرۆتۆكۆلی گواستنەوەی فایلەكان.

Ftp program

بەرنامەی پرۆتۆكۆلی گواستنەوەی زانیارییەكان.

Ftp server

خزمەتگووزاری (پرۆتۆكۆلی گواستنەوەی فایلەكان).

Full name

ناوی تەواو،ناوی سیانی و چواری،هەموو پیتەكانی ناوەكان.

Full-screen

شاشەی تەواو،شاشەی پڕاو پڕ.

Function

فەرمان،هێما،پەیوەندی نێوان دوو

پێکهاتە.جۆرێکە لە پەیوەندی حسابی.

FYI (for your information)

ئەم گوزارشتە بەکاردێت لە پەیامی نامە ئەلەکترۆنییەکانداو،وتارەکانی کۆمەڵەی هەواڵی.ناوی خوازراو کە بەزۆری لە نامەی ئەلەکترۆنیدا بەکاردێت.

G

G,g

پیتی(جی) حەوتەمین پیتە لە ئەلفبای زمانی ئینگلیزیدا.

G

هێزی ڕاکێشەر.

Gate

دەروازە.دەرچە.دەرگە.دوولایی.

Gate way

دەلاقە.مەدخەل.دەروازە.پەیوەندی نێوان جۆرە جیاوازەکانی تۆرەکان.

Gb, gb (gigabyte)

گێگابایت.بلیۆن بایت.هەزار مێگابایت.

1Gb=1000 Megabyte

gigabyte=Gb

GbPs (gigabyte per second)

گێگا بایت لە چرکەیەکدا.

Generic icon

ئایکۆنی گشتی.

Geographic information system

نەزمی زانیاری جیۆگرافیك.

GIF geographic interchange format

جۆری ئاڵوگۆڕو ڕێکخستنی بەیانیی. جۆرێکە بۆ هەڵگرتن و پاراستنی فایلە بەیانییەکان،بەکاردێت بۆ گواستنەوەی وێنە لەسەر ئینتەرنێت .لەساڵی ١٩٨٠دا داهێنرا.

GIF89a

جۆرێکە لە (جی.ئای.ئێف) کە لە جولای ١٩٨٩ دا دۆزرایەوە.

giga

گێگا.پارچەی یەکەم مەبەست یەك بلیۆنە . لەهەڵگرتن و پاراستنی زانیارییەکاندا هێمایە بۆلای (دوو توان سی).

Gigabits per second

گیگابایت لە چرکەیەکدا.

Gigabyte

گێگابایت.

GIS geographic information system

نەزمی زانیاری جوگرافیایی

www.gis.com

GMT

کات بە گوێرەی (جی ئێم تی).

Gopher

خزمەتگوزاری نەزمی گۆفەر لە تۆڕی ئینتەرنێتدا .هەڵدەستێت بە دابینکردنی زانیارییە دەقییەکان وپێشکەشکردنیان بۆ بەکارهێنەر لەسەر شێوەیلیستی هەڕەمی.

Gopher space

بۆشایی گۆفەر.

Go to

بڕۆبۆ...،کۆمپانیایەکە ،کە لەساڵی ١٩٩٧ دا دامەزراوە لە کالیفۆرنیا و،یەکێکە لە ئامێرەکانی گەڕان بە شێوەی ئاسان و، سادەو ساکاو،لە سێرچە بەناوبانگەکانە.

www.goto.com

.gov

کورتکراوەی وشەی حکومەتەو، وەکو پاشگر بۆ ماڵپەڕە حکومییەکان بەکاردێت و بەهۆیەوە دەزانرێت کەئەو ماڵپەڕە حکومی یەو ،فەرمییە.

www.moe.gov.sa
www.afifedu.gov.sa
www.c2g.gov.kw
www.pna.gov.ps

Graph

وێنە.هێڵکاری.پلاندانان.هێڵکار.

Graphic

وێنەو نەخشە.

Graphic image

وێنە.هێڵکاری.هێڵکار.

Greenwich Mean Time

کات بە گوێرەی هێڵی گرنویچ.

Grid chart

هێڵکاری تۆڕ.

Group

گروھ ،کۆمەڵە.

Group code

کۆدی کۆمەڵە.کۆدی گروھ.

Group separator

جیاکەرەوە، ناوکاری نێوان کۆمەڵە زانیارییەکان.

Group ware

بەرنامەی گروھ و کۆمەڵە.جۆرێکە لە بەرنامە کە بەکاردێت لە تۆڕەکاندا بۆ ئەوەی بە شێوەی کۆمەڵە و گروپ کاری لەسەر بکەین و،بەکاری بهێنین.

GUI

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

ڕووکاری بەکارهێنەری هێڵکاری بەیانی .

Gun, holding

تفەنگی ئەلەکترۆنی.

Guru

پسپۆڕی تەکنیکە. پسپۆڕی تەکنەلۆژی . کەسێکە ،کە خاوەنی شارەزاییەکی فراوانە لە بوواری تەکنە لۆژیدا.

H

H. h

پیتی هەشتەمی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییە.

Hack

هاك.چەتەیی ئینتەرنێتی .کاری چوونە ناو ماڵپەڕی کەسی بەرامبەر و ،یان سێرڤەری هێڵەکانی مۆبایل ،یان....... .

Hacker

هاکەر.کەسێکە ،کە بتوانێت ئاسایشیی سیستەمی کۆمپیوتەر بشکێنێت و،زانیارییەکانی وەدەست بخات.

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

Hang-up

وەستانی چاوەڕووان نەکراو. وەستانی کتو پڕی.

Hard

هارد.ڕەق.شوێن و کۆگەی هەڵگرتن و پاراستنی زانیاری.

Hard drive

بزوێنەری هارد.جوڵێنەری هارد.

Hard ware

پێکهاتەکانی کۆمپیوتەری کەسی و یەکەکانی و پێکهاتەکانی و بەشەکانی. بەشە ڕەقەکان.

Head

سەر.

Header

ناونیشان.بەشێکە لە سەرەتای نامەو پەیام

دا ،و زانیارییە پێویستەکان لەخۆدەگرێت.
وەکو لەنامەی ئەلەکترۆنیدا(ناو،بەروار،
نێرەر ،بۆ نێرراو،.........).

Header application

بەرنامەی جێبەجێکردنی یارمەتیدەر .

Header card

کارتی ناونیشان.

Helper program

بەرنامەی یارمەتی دەر.

Help key

بەرنامەی یارمەتی.کلیلی یارمەتی.

Hidden file

فایلی شاراوە.فایلی شاردراوە.

History

مێژوو.بەروار.

History file

فایلی مێژوو و بەرواری کار.فایلێکی
مێژژوییە بۆ کارو جێبەجێکراوەکان،کە
بەرواری کارو،زانیاری دیکەش لە
خۆدەگرێت.وەکو بوونی ئەم بەشە لە
ئینتەرنێت ئێکسپلۆرەردا.

History list

لیستی بەروارو مێژوو.

Home computer

سەرەتا.ماڵەوە.لاپەڕەی یەکەم و سەرەتا.

Home directory

پێڕستی بنچینەیی.

Home key

کلیلی هۆم.

Home page

لاپەڕەی ماڵەوە .لاپەڕەی سەرەتا.لاپەڕەی

سەرەکی ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێتەو، تیایدا بەش و بابەت گرێدراوە و،بە کلیك کردن لە سەریان چالاك دەبن و،دەردەکەون و، دەچنە ناو ئەو بەشانەوە.

Hotbot

هۆتبۆت. یەکێکە لە گەورەترین ماڵپەڕەکان ی بواری گەڕان و،سودی باشی هەبووە لەو بووارەدا .

www.hotbot.com

Hot link

هۆت لینك،بڕوانە لینك.

Hot list

هۆت لیست.بڕوانە بووکمارك.

Hotmail

هۆت مەیڵ. کۆمپانیای مایکرۆسۆفتە و ،

یەکێکە لەو ماڵپەڕانەی کە بەریدی ئەلەکترۆنی بێ بەرامبەر پێشکەش دەکات و،بەمەش ژمارەیەکی زۆر بەشداربووی هەیە.

Host spot

خاڵی کار . وێنەیە لە لاپەڕەی ئینتەرنێت دا کە فایل و ،لاپەڕەی تری پێوە گرێدراوەو،بە کلیك کردن لەسەری چالاك دەبێت.

HPC

کۆمپیوتەری کەسیەیە،کە هەڵدەگیرێت بە دەست.

HPGL

زمانی وێنە.

HRG

وێنەی دیقە بەرز.

HTML

زمانی کاریگەری دەقەو،بەکاردێت بۆ فایلە تایبەتییەکانی ئینتەرنێت.

نەوەکانی ئێچ تی ئێم ئێڵ ئەمانەن (٢,٠و٣,٢لە ساڵی ١٩٩٦دا،٤,٥لە ساڵی ١٩٩٧داوە نووسخەی دووەمی لە ساڵی ١٩٩٨دا،٤,٠١لەساڵی ١٩٩٩دا،......).

HTML document

دۆکۆمێنتی ئێچ تی ئێم ئێڵ.

HTML editor

بەرنامەیەکە بەکاردێت بۆ دروستکردن و، ڕێککردنەوەو،ڕێکخستنی دۆکۆمێنتی ئێچ تی ئێم ئێڵ.

HTML page

لاپەڕەی ئێچ تی ئێم ئێڵ.

HTTP

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی دەق .پرۆتۆ کۆلیٚ خزمەتگووزارییەو،بەکاردێت بۆ گەیاندنی زانیارییەکان لە تۆڕی وێبدا.

HTTP-NG

نەوەی نوێی ئێچ.تی .تی. پی.

Hub

هەب.گەیەنەری ناوەندی.

Hyperlink

هایپەرلینك.گەیاندن و گرێدانی نێوان بەشێك لە بەشەکانی دۆکۆمێنتێك،وەکو : وشە ،دەستەواژە،هێماو وێنە). وەلە نێوان پێکهاتەی جیاوازی دۆکۆمێنتێك،یان لە نێوان دۆکۆمێنتێکی تردا ،یان فایلی یان

کۆدی بەرنامەیەك.

Hypermedia

دۆکۆمێنتێکە،کە توانای پیشاندانی دەنگ و وێنەی هەیە.

Hypertext

هایپەرتێکست.

Hypertext mark up language

بڕوانە ئێچ تی ئێم ئێلّ.

Hypertext transfer protocol

بڕوانە ئێچ.تی.تی.پی.

HZ

هێرتز.یەکەی زەبزەبە.ژمارەی خولەکان لە چرکەیەکدا.

I

I, i

نۆهەمین پیتی ئەلفبای زمانی ئینگلیزییە.

IAB (internet advertising bureau)

ناوەندی ئاگاهی ئینتەرنێت.

www.iab.net

IAB (internet activities board)

کۆمەڵەیەکی ئازاد و سەربەخۆیەو، لێپرسراوە لە نەخشەسازی و،ئەندازیاری و،بەڕێوبەرایەتی ئینتەرنێت.

IAB (internet architecture board)

تەختەی ئەندازیاری ئینتەرنێت.

www.iab.org

IAD

جۆرێکە لە جۆرەکانی شاشەی پیشاندانی تەلەفزیۆنی.

IAL

زمانی جەبری جیهانی.

IANA (internet assigned number authority)

توانای دابەشکردنی ژمارەکانی ئینتەرنێت سەرچاوەی لێپرسراوی دابەشکردنی ناو نیشانەکانی ئایپییە.

IAR

تۆمارکردنی ناونیشانی فێرکردن.

IAS

بیری گەیاندنی خێرا.

IBG

بۆشای نێوان بارستەو پێکهاتەکان.

IBM

کۆمپانیای ئای. بی.ئێم.کۆمپانیایەکی جیهانییە بۆ بەرهەم هێنان و دروستکردنی کۆمپیوتەر.

IBM PC

کۆمپیوتەر ئای بی ئێمی کەسی.

ICC

ناوەندی چارەسەر کردنی نێودەولەتی .

ICIP

کۆنگرەی جیهانی بۆ چارەسەرکردنی زانیارییەکان.

ICMP

پرۆتۆکۆڵی ڕێکخستن و دەست بەسەرداگرتنی پەیامی ئینتەرنێت.

Icon

ئایکۆن.هیمایەکەو لە شێوەی وێنەدا یەو، دەردەکەوێت لەسەر شاشەی بەکارهێنانی کۆمپیوتەر لەماوەی جێبەجێکردن و،کارکردن لەسەر بەرنامەکان ،یان لە ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێت دا،وەکو ئایکۆنی ئیمەیڵ لە ماڵپەڕی یاهوودا،یا ....

ICSA

کۆمپانیایەکە،کە لە ساڵی ١٩٨٩ دا دامەزراوەو،بەرنامەی دژە ڤایرۆس و،بەرنامەی ئاسایشی و.....،بەرهەم دەهێنێت.

ID card

کارتی ناساندنی کەسی.

IDSL

هێڵی بەشداربوونی ژمارەی ئینتەرنێت ،خزمەتگوزاری پەیوەندییە ژمارەییە خێرای بەرزەکانی تۆڕە لە هێڵی تەلەفۆنییەوە.

IEEE

پەیمانگای ئەندازیارانی کارەبای و، ئەلەکترۆنی.

IEPG

کۆمەڵەی نەخشەدانان و ئەندازیاری ئینتەرنێت.

IESG

گروە و کۆمەڵەی ئاراستەکردنی ئەندازیاری ئینتەرنێت.

IETF

کۆمەڵەو ڕێکخراوێکە،کە بەشێکە لە

پێکهاتەی هەیکەلی ئینتەرنتێت و،هەڵدەستێت بە دیاری کردنی پێوانەکانی ئینتەرنێت و،ئەم گروپە لە ساڵی ١٩٨٦دا لەلایەن فیل گروس دامەزراوە.

www.ietf.com

Image

وێنە،دانە،نووسخە.

IMAP

پرۆتۆکۆلی گەیاندن بۆ نامەو پەیامی ئینتەرنێت.

IMAP4

پرۆتۆکۆلی گەیاندن بۆ نامەو پەیامی ئینتەرنێتی ژمارە ٤.

IMS

نەزمی بەڕێوەبەرایەتی زانیارییەکان.

نەزمی کارگێڕی زانیارییەکان.

Inbound link

پەیوەندی دیاری کراو.

Inbox

قوتوی ناوەوە.لە ئیمەیڵ و نامەی ئەلەکترۆنیدا ئەو نامانە لە خۆ دەگرێت کە هاتووە بۆ خاوەن ئیمەیڵەکە.

Incubator

ئینکیوبەیتەر.

Index

پێڕست.نێوەڕۆك.فەهرەس.ئیندێکس.

INET

ئینتەرنێت.کورتکراوەی وشەی ئینتەرنێتە

Infection

توشبونی کۆمپیوتەرەبەڤایرۆس و ترۆجان

Infind

یەکێکە لە ماڵپەڕە ناسراوەکانی بوواری سێرچ(گەڕان) و،لە دوونیای ئینتەرنێتدا زۆر ناسراوە.

www.infind.com

INFO

نەزمی زانیارییەگشتییەکان.

Infobahan

ڕێگەی زانیارییە خێراکان. لە ئینتەرنێتدا، ئەم وشە کورتکراوەی هەردوو وشەی (Information –Autobahan) کە ئۆتۆباهان وشەیەکی ئەڵمانییە بەمانای ڕێگەی خێرا دێت.

Information

زانیاری. زانیارییەکان.

Information message

پەیامی زانیارییەکان،نامەیزانیاری یەکان.

Information packet

پاکەتی زانیارییەکان.گورزەو چەپکی زانیارییەکان.

Information science

زانستی زانیاری.

Information superhighway

ڕێگەی زانیاری خێرا.

Information system

نەزمی زانیاری،سیستەمی زانیاری.

Information technology

تەکنەلۆژیای زانیاری.تەکنەلۆجیای زانیارییەکان.

Information word

وشەی زانیاری.

Info seek

یەکێکە لە ناسراوترین و بەهێزترین ماڵپەڕەکانی گەڕان و،سێرچی ئینتەرنێت.

www.go.com

www.infoseek.com

Inktomi

ئینك تۆمی.کۆمپانیایەکی ئەمریکاییە کە لە ساڵی ١٩٩٦دا دامەزراوەو ،ڕێبەری تەکنە لۆژیای ئینتەرنێتی یە.

www.inktomi.com

International Organization for Standardization

ڕێکـــخراوی جیـــهانی بـــۆ پێوانەکردن.

ڕێکـــخراوینیـــودەوڵەتـــیبـــۆبـــــە ئەنـــــدازەکردنـــــــی هـــــەمووشتەکان .ڕێکخراوێکی نێودەوڵەتییە کاردەکات لەسەردروستکردنی پێوانەی گشتی و ئاڵ

و گۆڕی زانیارییەکان.

International telecommunication union

ڕێکخراوی پەیوەندی تەلە فۆنی جیهانی.

ڕێکخراوی پەیوەندی دووری جیهانی .

Internaut

ئینتێرنانت.

Internet, the net

ئینتەرنێت.کۆمەڵێك تۆڕی کۆمپیوتەری و، دەروازەی پەیوەند و گرێدراوە بە یەکەوە، کە هەڵدەستێت بە گواستنەوەی زانیاری و نامەکان(نامەی ئەلەکترۆنی) لە پرۆتۆکۆلی ناردنەوە بۆ پرۆتۆکۆلی تۆڕی وەرگرتن . وشەی ئینتەرنێت کورتکراوەی هەردوو وشەی International Network **کە بە**

ماناى تۆڕى جيهانى دێت.

Internet

ئينتەرنێت.دوو يان چەند تۆڕێكى گرێ دراوە پێكەوە.

Internet access

گەياندن بۆئينتەرنێت.گەياندنى ئينتەرنێت

Internet account

ئيشتراكى ئينتەرنێتى.حسابى ئينتەرنێت.

Internet address

ناونيشانى ئينتەرنێت.ناونيشانى تۆڕ.

Internet assigned numbers authority

بڕوانە (ئاى .ئەى.ئێن.ئەى).

Internet café

كافێ نێت. كافتريا.بوونى قاوەخانەيە لە سەنتەر و ناوەندى ئينتەرنێت دا.

Internet control message protocol (ICMP)

پرۆتۆكۆلى نامەو پەيامى دەست بەسەر داگرتن و،ڕێكخستن بە ئينتەرنێت. هەڵ دەستێت بە ڕاستكردنەوەى هەڵە لەنامەو پەيامى ئينتەرنێت دا.

Internet engineering steering group

بروانەIESG

Internet Explorer

دۆزەرەوەى ئينتەرنێتى. بگەڕى وێبەو دروستكراوە لەلايەن كۆمپانياى مايكرۆسۆفتەوەو،بەكاردێت بۆ بينينى ماڵپەڕەكانى ئينتەرنێت.

Internet Mail Access Protocol

بڕوانەIMAP

Internet marketing

بازاڕکردنی ئینتەرنێتی.بازاڕ کردن بە هۆی ئینتەرنێتەوە.

Internet network information center

ناوەندی زانیاری تۆڕی ئینتەرنێت.

Internet protocol (IP)

پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.ئای پی.

Internet protocol address

ناونیشانی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێتی.

Internet protocol number

ژمارە پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

Internet protocol version 6

ڤێرژنی شەشی ئینتەرنێت . ئینتەرنێت پرۆتۆکۆل نەوەی شەشەم.

Internet society

ڕێکخراوێکی جیهانییە ،کە کەس و کۆمپانیا و ،دامەزراوە حکومییەکان لە خۆدەگرێت،کە هەڵدەستێت بە خزمەتکردن و سیانەو،بەرەو پێشبردنی ئینتەرنێت.

www.isoc.com

Internet world

جیهانی ئینتەرنێت.دونیای ئینتەرنێت.

www.pentonevents.com

Internet 2

گروپ و،ڕێکخراوی ۱۷۰زانستگە(زانکۆ)ی ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا.

Internet2.edu

Inter NIC (Internet Network Information Center)

ناوەندی زانیاری تۆڕی ئینتەرنێتەڕێکخراو –یێکی لێپرسراوە لە تۆمارکردنی ناوی

ناوچەو مەڵبەندەکان و ناونیشانەکانی ئینتەرنێت ودابەشکردنی زانیاری لە بارەی ئینتەرنێتەوە،یان لە ئینتەرنێت دا.

IP

بڕوانە Internet protocol.پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

IP address

ناونیشانی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

IP number (Internet protocol number)

ژمارەی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

Ipng

نەوەی دووایی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

IPV6

نەوەی شەشی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

ڤێرژنی ٦ی پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت.

www.ipv6.com

IRC

خزمەتگوزاری گفتووگۆیە لە نێوان کەسە جیاوازەکانی بەکارهێنەری چات دا لە کاتێکی ڕاست داو،بەشێوەیەکی ڕاستەوخۆو،لەهەمان کاتدا.

www.irc.net
www.irchelp.net

IRL

لە ژیانی ڕاستەقینەدا.ئەم گوزارشتە بەکار دێت لە پەیامەکانی ئینتەرنێتدا بۆ ئاماژە دان بە ڕووداو لە جیهانی دەرەوەی کۆمەڵگەی ئینتەرنێتدا.

IS

خزمەتگوزاری زانیاری.

ISC

یەکێتی بەرنامەکانی ئینتەرنێت.

ISDN

تۆڕی ژمارەیی بۆ خزمەتگوزاری تەواو . تۆڕی پەیوەندی ژمارەیی فراوانی سەرەتاییە لە خزمەتگوزاری تەلەفۆندا.

IS-IS

نەزمی ناوەندی بۆ نەزمی ناوەندی.

ISO

ڕێکخراوی ستانداردی جیهانی.

ISOC

بڕوانە کۆمەڵگەی ئینتەرنێت.

ISP

دابینکەری خزمەتگوزاری ئینتەرنێت. دامە—زراوە یەکە،هەڵدەستێت بە دابینکردنی خزمەتگوزاری گەیاندنی تۆڕ بۆ کەسەکان

و ڕێکخراوەکان و ناوەندەکانی تر.

IT (information Technology)

تەکنەلۆژیای زانیاری.

Italic

لار.

I-Time

کاتی فێرکردن.

ITU

یەکێتی جیهانی بۆ پەیوەندییەکان . بریکا—ری پەیوەندییە جیهانییەکانی سەربە نەتەوە یەکگرتووەکان.

www.itu.org

J

J, j

پیتی دەهەمی زمانی ئینگلیزییەو ،لە ریز بەندیدا بەکاردێت و،کورتکراوەی هەندێك وشەشە.

Janet

تۆڕی فێرکاری گرێدراو.

Jar

هێدمە.پێکدادان.شڵەقان.پێکدادانی بەهێز بۆئامێر.

Jargon

وشەی هونەری تایبەتە بە جۆرێکی دیاری

کراو لە بازرگانی،یان کار،یان پیشە،وەکو زمانی هاکەرو کراکەرو.....،کە هەموو کەس ناتوانێ بەئاسانی لێیان تێبگات .واتە زمانێکی پڕلە وشەو زاراوەی تایبەت —ییە بە پیشەیەك کە کەسانی تر بەئاسانی تێی نەگەن،جگە لە کەسانی ئەو بوارە.

Java

زمانی جاڤا.زمانێکی بەرنامەسازی باڵایە ،کە زیاتر پەرەی پێدراوە لەلایەن کۆمپانیای (سەن مایکرۆسیستەم)—ەوە،و وەکو زمانی(سی ++) وایە ،وەڵێ بچوکەو زیاتر توانای هەیە بۆ گواستنەوەو،ئاسانە بۆ بەکارهێنان .بۆ زیاتر زانیاری بڕوانە ئەم ماڵپەڕە:

www.java.sun.com

Java applets, Java application

بەرنامەکانی جێبەجێکردنی جاڤا.

Java database connectivity

بڕوانەJDBC

JavaScript

زمانی جاڤاسکریپت.

JCL

زمانی دەست بەسەرداگرتن و ڕیکخستنی تایبەت.

JDBC

پەیوەندی بانکی زانیاری جاڤا.پەیوەندی بنکەی زانیاری جاڤا.

Jini

چینی.تەکنەلۆژیای معماری سەن مایکرۆ سیستەمزە.

www.jini.com

Jit

لەکاتی تەواودا.

Job

ئیش.کار.فرمان.

GPEG

کۆمەڵەی باوەڕپێکراوی وێنەگیری گرێدراو (پەیوەند). پێوەرێکە بۆ دیاری کردنی ڕێگەی هەڵگرتن و پاراستنی (سەیڤ)وێنە –یی بەیانی بە شێوەیەکی پەستێنراو (یەکپارچە–تەخت) لە فایلێکدا لەسەر دیسك.

Junk e-mail

بڕوانە سپام.

Juphead

بەرنامەیە بۆ ئەنجامی گەرانەکانی دایرێك

–تەرییەکانی بەرنامە.

Justify

ڕێکخستنی شوێن.ڕێکخستنی شوێنیی وشەکانە بۆ چاپکردن و،پڕاو پڕ کردنی لاپەڕەی کار بە بەجێهێشتنی چێوەیەك بە بڕێکی دیاری کراو،بە گوێرەی دەقەکە.

K

K, k

یانزەهەمین پیتی ئەلفبای زمانی ئینگلیز –ییەو،بە(کەی) گۆدەکرێت و،کورتکراوەی چەندان وشەیە.

K

ك .کیلۆ.کورتکراوەی کیلۆیە.بەشێوەیەکی گشتی بە ١٠٠٠هێما دەکرێت،بەلاّم لە بواری کۆمپیوتەر وتەکنەلۆژیای زانیاریدا بە ١٠٢٤هێمادەکرێت،بەلاّم لە زۆربەی کاتدا هەربە ١٠٠٠دەنووسرێت بەنزیککردنەوە.

Karnaugh map

نەخشەی کارنوف.

Kb (kilobit, kilobits)

کیلۆبت.کیلۆبتەکان.

1Kb (kilobit) =1024 bits
1KbPs (kilo bit per second) = 1000 bit/s

بڕوانە بت وبایت.

Kb (kilobyte)

کیلۆبایت.

1Kb (kilobyte) = 1000 bytes
1KbPs (kilobyte per second) = 1000 bytes

Kbit

کیلۆبت.

KbPs (kilobit per second)

کیلۆبت لە چرکەیەکدا.

Kbytes

کیلۆبایت.

KC

هەزار خول.هەزار سوڕ.هەزار دەورە.

Kermit

پرۆتۆکۆلی کرمیت.پرۆتۆکۆلی گواستنە – وەی فایلەکان بەکاردێت لە پەیوەندی ناهاوکاتی نێوان دوو کۆمپیوتەردا.

ئەم پرۆگرامە زۆر نەرم و نیانە لەگەڵ بەرنامە گەورەکانی تایبەت بە پەیوەندی تەلە فۆنی.

Key

کلیل.ڕێبەر.کۆمەڵێك پیتە بەکاردێت وەکو ڕێبەر بۆ ناساندنی جۆری زانیاری یان شوێنی پێکهاتە.

Key board

تەختە کلیل،کیبۆرد.ئامێرێکە بەکاردێت بۆ داغڵکردنی زانیاری بۆ کۆمپیوتەر.

Key word

وشەی ڕێبەر،وشەی کلیلی.

KHz

کیلۆ هێرتز.

Kill

کوشتن.وەستاندنی کردارێکە لە بەرنامەدا، یان لەنەزمی کارپێکردندا.لە بەڕێوەرایەتی و کارێگێڕی فایلدا،سڕینەوەی فایل بێ ئەوەی بتوانین بیگێڕینەوە.

Killer app

جێبەجێکردنی کوشتن.

Kilo baud

کیلۆ بۆود.یەکەی پێوانەییە بۆ چالاکی

گواستنەوەی کەناڵی پەیوەندی کە یەکسانە بە ٢بوود،١٠٢٤بوود.

Kilobit

هەزاریەکەی دووانی.کیلۆ بت.

Kilobits per second

کیلۆبت لە چرکەیەکدا.خێرای گواستنە –وەی زانیارییە.

Kilobyte

کیلۆبایت.١٠٢٤بایت.

Kilocycle

هەزار خول.هەزار دەورە.هەزار سوڕ.

Kilohertz

کیلۆهێرتز.١٠٠٠خول/چرکە.

Kilo mega

کیلۆ مێگا.هەزار ملیۆن.یان بلیۆن.

Kilo mega cycle

هەزار ملیۆن خوول.

Knowbie

نووبی.

L

L, l

پیتی دووانزەهەمی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییە.

LA

گونجێنەری هێڵ.

LAN (Local Area Network)

تۆڕی ناوچەیی .کۆمەڵێك کۆمپیوتەر و،ئامێری ترە،کە لەناوچەیەکی دیاری کراودا دانراون و،گرێدراون وبەستراون بە یەکەوە بەهۆی ئامێرو بەرنامەی پەیوەندییەوە ،بەمەش کار کردنەکان گرێدراو دەبن بەیەکترەوە بەشێوەی تۆڕ.

Latency

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

کاتی گەیاندن.

Latency code, minimum

کۆدی ئاستی نزم بۆ گەیاندن.

Latency, delay

کاتی ناردن.

Latency time

کاتی چاوەڕوانی.

Layer

چین.

LCD

پیشاندانی بلوری.

LDAP

پرۆتۆکۆلی گەیاندنی سادە بۆ فەهرە – ستەکان . شێوەی دیاری کردنی گەیاندنی فایلەکان وسەرچاوەکان و پۆلەکانە لە ڕێگەی تۆڕی فراوانەوە ،یان ئینتەرنێتەوە.

Lead

گەیەنەر.وایەری گەیاندنی کارەبایی.

LFU

بەكارهێنانی كەم.كەم بەكارهێنان.

LHARC

بەرنامەیLHARC

Librarian, system

كەسێكە هەڵدەستێت بە پاراستنی فایلەكان و بەرنامەكان لە ناوەندی كۆمپیو—تەر دا.

Library

كتێبخانە.كۆمەڵێك فایل و بەرنامەی بنچینەییە بۆ ئامێری كۆمپیوتەر.

Light button

دووگمەی ڕووناكی.

Light pen

قەڵەمی ڕووناكی.

Light Weight Directory Access Protocol

بڕوانە LDAP.

Link, hyper link

بڕوانە هایپەرلینك.

Linking

گەیەنراو.

Linux

لینووكس.

List box

چوارچێوەی لیست.

List, command

لیستی فرمانەكان.

List program

لیستی بەرنامەكان.

LISTSER

بەرنامەی لیست سێرڤ.

Live

ڕاستەوخۆ.

Live cam

كامیرای ڕاستەوخۆ.وێب كام.

Load

پێهەڵگرتن.کورتکراوەی هەردوو وشەی داون لۆد و ئەپلۆودە .کرداری داغڵکردنی بەرنامەیە بۆ بیری سەرەکی کۆمپیوتەر لە پێناو ئامادە کردنەکاندا بۆ چارەسەر کردن.یان داونلۆد و وەرگرتنی زانیاری و بەرنامەیە لە ماڵپەڕێکی ئینتەرنێتەوە بۆ ناو کۆمپیوتەری بەکار هێنەر.

LOCAL

کورتکراوەی پێهەڵگرتنە بە گوێرەی داواکاری و پێویستی .

Local

ناوچەیی.

Local Area Network

بڕوانە :LAN

Local bus

گوێزەرەوەی ناوچەیی.

Location

ناونیشان لە بیری کۆمپیوتەردا.ناوچە یان شوێنی هەڵگرتن و پاراستن (سەیڤ) ی زانیاری یە.

Login, Log on

داغڵبوون بەهۆی ناونیشان و وشەی نهێنی یەوە .پەیوەندی کردن بە تۆڕی کۆمپیوتەرەوە یان نەزمی لەوحەی زانیاری یان بلأوکراوە،یان ماڵپەڕێکی ئینتەرنێت کە بەشداریت تێیدا هەبێت.

Log off

دەرچوون،کۆتای پێهێنان.دەرچوون لە نەزم.

LOL

پێکەنین بە دەنگی بەرز.زاراوەیەکە بەکاردێت لە خزمەتگوزاری گفتوگۆی ئینتەرنێتی (چات) دا،بۆ گوزارشت کردن لە وەڵامدانەوەی بەرامبەر دووای بیستنی نووکتەیەك ،یان ڕووداوێکی پێکەنیناوی، یان شتێك کە شایستەی پێکەنین بێت.

Lurk

خوێندنەوەی وتارەکان یان نامەو پەیامە – کانە لە کۆمەڵە هەواڵییەکاندا بە بەشدار بوون لەو ماڵپەڕە،یان بەشەدا .

Lurker

لوکر.کەسێکە کە وتارەکان ونامەو پەیامەکان لە کۆمەڵە هەواڵییەکاندا بخوێنێتەوە بە بیٚ ئەوەی سەرنج و تێبینی دابنێت.

Lycos

کۆمپانیای نۆرس ئەمریکانی کە لەساڵی ١٩٩٦ دا دامەزراوە.

www.lycos.com

Lynx

جێبەجێکردنی لینکس.بەرنامەی پیشا – ندانە بۆ تۆڕی وێب.

www.ukans.com

M

M, m

سیانزەهەمین پیتی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییەو،کورتکراوەی زۆر وشەیە.

M (mega)

میگا.ملیۆن ١٠٠٠٠٠٠.

Mac

کۆمپیوتەری ماکنتۆش.

Mac

پرۆتۆکۆلی ما بابتەری.

Mail

بڕوانە ئیمەیڵ.

Mail bomb, Mail bombing

بۆمبی ئیمەیڵیی ئەلەکترۆنی.

Mailbot

بەرنامەی وەڵامدانەوەی بەریدی خۆییە. بەرنامەیەکەهەڵدەستێت بە وەڵامدانەوەی خۆی نامەو پەیامە ئەلەکترۆنییەکان.

Mil box

سندوقی پۆستی.

Mail filter

فلتەری مەیڵ.فلتەری پۆستی.

Mail server

بڕوانە ئیمەیڵ سێرڤەر.

Major Domo

بەرنامەی ماجەر دۆمۆ.

Mark

هێما.نیشانە.سیمبووڵ.پلە.نمرە.

Mask

ڕووپۆش.ماسك.داپۆشەر.قیناع.

Matrix

ماتریکس.یاری ماتریکس.

MB

میگابت.مێگابایت.

MbPs

میگابایت لە چرکەیەکدا.پێوانەیەکەو هێما -یە بۆ ژمارەی بتەکان.

MC

ملیۆن دەورە.ملیۆن سوڕ(خول).

Mega

میگا.ملیۆن.

Mega

میگا.یەکەی پێوانە کردنی فراوانی هەڵ – گرتن و پاراستن (سەیڤ)ی زانیارییە. ملیۆن یەکەی ژمارەیی دووانی.

Megabyte, MB

مێگا بایت.ملیۆن بایت.

Megacycle

ملیۆن دەورە لە چرکەیەدا.

Megahertz

مێگاهێرتز.

Message

نامە.پەیام.

Metacrawler

مێتا کراولەر. سێرچ و بگەڕی ناسراوی بواری گەڕانە لە دوونیای ئینتەرنێتدا و،

بەهۆیسادەی لە خۆگرتنی ژمارەیەکی زۆری زانیارییەکانەوە زۆر سود مەندە.

Meta search

سێرچی فرە.فرە سێرچ.

MFS

نەزمی فایلەکانی ماکنتۆش.

Micro

مایکرۆ.

Microprocessor

مایکرۆ پرۆسێسەر .چارەسازی زانیاری قەبارە بچوک.

Microsoft

مایکرۆسۆفت.گەورە کۆمپانیای بەرهەم هێنان و دروستکردنی بەرنامەکانی کۆمپیوتەرەو،هەر لە سەرەتاوە ،تا هەنوکە

بەردەوامیشە،ئەم کۆمپانیایە لەلایەن بیل گیتسەوە بەڕێوەدەبرێت و داشمەزراوە.

www.microsoft.com

.Mil

سەربازی.کورتکراوەی وشەی سەربازییەو، وەکو پاشگری ماڵپەڕە سەربازییەکان بەکار دەهێنرێت ،یان ماڵپەڕەکانی بوواری سەربازی.

www.army.mil
www.darpa.mil
www.navy.com

MILNET

تۆڕی پەیوەندی سەربازی.

Minor key

کلیلی ناوەندی.کلیلی بچوك.

Mirror, Miror sites

شوێنی جێگرەوە.

Misc. Newsgroup

کۆمەڵە هەواڵییەکانی جۆری.Misc

MIT

شریتی فێرکردنی بناغە(بنچینە)

MIT (Massachusetts Institute of Technology)

دامەزراوەی تەکنەلۆژی ماساچوست. دامە –زراوەیەکی فێرکارییە کە لە ساڵی ١٩٨١دا دامەزراوە،ئەم دامەزراوەیە بۆ فێربوون و،بەدووادا چوون لە زانست و تەکنەلۆژیادا ناوبانگی هەیەو لە پێنج زانستگە (زانکۆ) ی ئەکادیمی پێکهاتووە.

www.mit.edu

Modem

مۆدێم.

Modem bank

بانکی مۆدێم.

Modem cable

کابڵ مۆدێم.

Moderator

ڕیکخراو.ڕێکخەر.

Monster

مونستر. یەکێکە لە ماڵپەڕە ناسراوەکانی بوواری گەڕان لە ئینتەرنێتدا و،خزمەتگوزا –ریيەکانی بە شێوەیەکی سادەو ساکار خستۆتە بەردەست بەکارهێنەران.

www.moster.com

MOTD

پەیامی ڕۆژ.نامەی ڕۆژ.ڕۆژانە پەیام.

Mouse

ماوس.ئامێرێکی ئەلەکترۆنی بچوکی گرێدراوە بە کۆمپیوتەرەوە لە ڕێگەی وایەری نەرمەوە،یان بێوایەرەو بەهۆی بلوتوس و هاوشێوەکانییەوە گرێدەدرێت.

.mov

فۆرماتی تەسویری موڤییە(فلیم).

Mozilla

ناوی ڕاست و تەوای نێتسکەیپ ناڤیگە – یتەرە.

www.mozila.org

MP3

یەکەین دەزگەی فیزیکی (دیمۆندریۆ)بوو لە ئینتەرنێتدا و،ئەم کۆمپانیایە لە ساڵی ۱۹۸۸دا دامەزراوەو داهێنراوە.

www.mp3.com

MPEG

کۆمەڵەی پسپۆڕانی وێنەی جولاْو.

www.mpeg.com

MPEG3

بڕوانە: MP3

MSN (the Microsoft network)

یەکێکە لە ماڵپەڕە ناوازەو ،پڕخزمەت گوزارییەکان، کە تۆڕی کۆمپانیای مایکرۆ –سۆفتی گەورەو بالاْیە لە بوواری بەرنامەو بەرنامە سازیداو،بۆ گەران و......،سودی تەوای لێوەر دەگیرێت.

www.msn.com

MUD

یاری ئێم.یو.دی.

Multicast, Multicasting

چەند قاڵبی.فرە قاڵبی.کرداری ناردنی نامەو پەیامە لەیەککاتدا بۆ زیاتر لە چەند لاو شوێن لە تۆڕی پەیوەندییەکاندا.

Multimedia

لێکدان وکۆکردنەوەی دەنگ و وێنەی جولاْو و ڤیدیۆیە لە جیهانی کۆمپیوتەردا.

Multi-user

فرە بەکارهێنەر.چەند بەکارهێنەر.

Multi user dungeon

دانجن چەند بەکارهێنەر.دانجنی فرە بەکارهێنەر .

N

N, n

پیتی چواردەهەمی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییە.

Name

ناو.

NAP

خاڵی پەیوەندی نیشتمانی.

NAT

وەرگێڕانی ناونیشانی تۆڕ.

National center for supercomputer application

ناوەندی نیشتمانی بۆ جێبەجێکردنی کۆمپیوتەری گەورە.

National science foundation network

تۆڕی تەئسیسی زانستی نیشتمانی.

Navigate, navigation

گەڕان.

Navigator

بگەڕ.جێبەجێکردن.کەسێك گەران ئەنجام بدات.

NC

کۆمپیوتەری تۆڕی.

NCP

بەرنامەی ڕێکخستن و دەست بەسەرداگرتن
ی تۆڕ.

NCS

وێستگەی ڕێکخستنی تۆڕ.

NCSA

ناوەندی لێکۆڵینەوە لە زانستگەی (ئیلینویز) لە ویلایەتە یەکگرتووەکانی ئەمریکا.ناوەندی نیشتمانی بۆ جێبەجێکر
–دنی کۆمپیوتەری گەورە.

Neoplanet

نیۆپلانێت.

www.neoplanet.com

Net

تۆڕ.کورتکراوەی وشەی ئینتەرنێتە. کورت
–کراوەی وشەی بەکارهێنەری تۆرە.

.Net

پاشگرێکە بۆ ئەو ماڵپەڕانەی کە تایبەتن بە بوواری تۆڕو شەبەکەو،کورتکراوەی وشەی نێتۆرکە،کە بەمانای تۆڕدێت.

www.knewsdaily.net

NET NANY

نێت نانی.

Netiquette

ئادابی ئینتەرنێتی.

Netizen

هاوڵاتی تۆڕ. کەسی بەشداربووە لە تۆڕی پەیوەندییەکاندا ،یان تۆڕی پەیوەندی تر

و،بەتایبەت کۆنفرانس و،خزمەتگوزاری گفتوگۆ بە شێوەی بەردەوام.

Netscape

نێتسکەیپ. کۆمپانیایەکی کالیفۆڕنیاییە و،لە بوواری ئینتەرنێت دا کار دەکات و خاوەنی چەندین بەرهەم وخزمەتگوزارییە.

Netscape Navigator, Navigator

پیشاندەری نێتسکەیپ ناڤیگەیتەر.

Net TV

تەلەفزیۆنی ئینتەرنێتی.

Network

تۆڕ.بەستنەوەی بەکارهێنەرانە پێکەوە بە هۆی ئامێرو بەشەڕەقەکان و بەرنامەکانەوە ،کە بە گشتی تۆڕیی ناوچەیی و،تۆڕی ڕووبەر فراوانمان هەیە.

Network file system

نەزمی فایلی تۆڕ.

Network information center

ناوەندی زانیارییەکانی تۆڕ.

Network layer

چینی تۆڕ.

Network modem

مۆدێمی تۆڕ.

Network news

هەواڵی تۆڕ. کۆمەڵەی هەواڵ لەسەر تۆڕی ئینتەرنێت و بەتایبەت تۆڕی Use Net

Network news transfer protocol

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی هەواڵی تۆڕ.

Network operation system

نەزمی ئیشپێکردنی تۆڕ.

Network operation center

ناوەندی کارپێکردن و ئیشپێکردنی تۆڕ.

Network of Network

تۆڕی تۆڕ.

Network OS

نەزمی کارپێکردنی تۆڕ.

Network software

بەرنامەی تۆڕ.

Network Time Protocol

پرۆتۆکۆلی کاتی تۆڕ.

Newbie

نیوبی.

.news

هێمایە بۆ کۆمەڵەی هەواڵی.

News group, Use net

کۆمەڵەی هەواڵی.

News network transfer protocol

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی هەواڵی تۆڕەکان.

News. Newsgroup

کۆمەڵەی هەواڵی جۆری نیوس.

News reader

خوێنەرەوەی هەواڵ.

News server

خزمەتگوزاری هەواڵی.

Next generation internet

نەوەی ئایندەی ئینتەرنێت.

NFS (Network File System)

نەزمی فایلی تۆڕ.

NIC (Network Information Center)

ناوەندی زانیاری تۆڕەکان.

Nickname

نازناو.ناوی خوازراو.بەکارهێنانی ناوێکە لە لایەن بەکارهێنەرێکەوە کە ناوی خۆی نەبێت.

NNTP (Network News Transfer Protocol)

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی هەواڵەکانی تۆڕ.

NOC

ناوەندی کارپێکردنی تۆڕ.

Node

گرێ.

NS

نانۆ چرکە.

NT

نەزمی کارپێکردنی ویندۆزی ئێنتی.

NTP (Network Time Protocol)

پرۆتۆکۆلی کاتی تۆڕ.

Nybble

نیو بایت.

O

O, o

پانزەهەمین پیتی زمانی ئینگلیزییە.

Offline

بە بێ پەیوەندی.بێپەیوەندی.

One-for-one

یەك بۆ یەك.

One-for-one translation

وەرگێڕانی یەك بۆ یەك.

On-line

ئۆنلاین.

Online newspaper

ڕۆژنامەی ئینتەرنێتی بە شێوەی ئۆن لاین بێگومان زۆر ڕۆژنامەو هەفتەنامەو بلاْو – کراوەی ئەلەکترۆنیمان هەیە لەناو تۆڕەکانی ئینتەرنێت بەمەش بلاْوکراوەکە بێ سنور دەبێت و دەچێتە هەموو

وڵاتێکەوە و کەم مەسرەفتریشە لە ڕۆژنامەی سەر کاغەز ئەمانەش دووانن لەتایبەتمەندییە زۆرە –کانی ئەم جۆرەی ڕۆژنامە.

نیۆرك تایمز

www.nyt.com

On-line operation

کرداری پەیوەندی ڕاستەوخۆ.

Online service

خزمەتگوزاری ڕاستەوخۆ.

Open University

زانستگەی کراوە.زانکۆی کراوە.

Open system

نەزمی کراوە.

Opera

ئۆپێرا.

www.opera.com

Option

هەڵبژاردن.

OR

یان. بۆ پێکەوە بەستنی وشەو زاراوە و پێك هاتەکان.

ORACLE

ئۆراکڵ. نەزمە.بەرنامەیە.کۆمپانیایەکی ناسراوی کالیفۆڕنیاییە.

Orange book

پەڕتووکی پڕتەقاڵی.

.Org

پاشگری تایبەت بە ڕێکخراو،کۆمەلەکان و کورتکراوەی وشەی ڕێکخراوە.

www.science.org
www.congress.org

OSI (Open System Internet)

ئینتەرنێت نەزمی کراوە.

P

P, p

شانزەهەمین پیتی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییە.

Packet

پاکەت. پریاسکە.

Packet internet group

پرۆتۆکۆلی بەستن و بە گروهکردنی ئینتەرنێت.

Packet switching

ئاڵو گۆڕی بەستنی زانیارییەکان. گۆڕینی گرووە.

Page, Web page

لاپەڕەی وێب. لاپەڕە.

Page address

ناونیشانی لاپەڕە.

Page break

کۆتای لاپەڕە.

Page, exit

لاپەڕەی دەرچوون.

Page, frame

چوارچێوەی لاپەڕە.

Page view, page impression

لاپەڕەنما. پیشاندەری لاپەڕە.

Paper

لاپەڕە.

Password

وشەی نهێنی .وشەی پەڕینەوە. وشەیەکە لە پیت یان پیت و ژمارە پێك دێت و،بەکار دێت بۆ داغڵبوون و،چوونە ناو ئیمەیڵەوە. یان کۆمپیوتەرەوە،یان کۆمەڵەو گروهە هەواڵییەکان ،یان ئەو ماڵپەڕانەی کە

پێویست بە بەشداربوون دەکات و،بەم وشە نهێنییە نەبێت داغڵ نابیت.

Password archive

ئەرشیفی وشەی نهێنی.

Patagon

پاتاگۆن. پاتاگۆن لە ساڵی ١٩٩٧ دا لە بۆنس ئایرس لە ئەرژەنتین دامەزراوە.

Path

ئاراستە یان ڕێڕەوی مەنتقی.

BP=Petabyte

ملیۆن ملیار بایت.

PC-Dos

نەزمی مایکرۆسۆفت بۆ ئیش پێکردن و کارکردنی دیسکی تایبەت بە ئامێری کۆمپیوتەری بچووك.

PDA

یارمەتیدەری ژمارەی کەسی.

PDF (Portable Document Format)

شێوەو فۆڕماتی (پی.دی.ئێف) . شێوە – یەکی بەرنامەی ئەکرۆباتی کۆمپانیای ئەدۆبە بۆ کەمکردنەوەی کێشی فایلەکان و،تێکنەچوونیان لەکاتی دا بەزاندنیان لە ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێتدا سودی لێوەر دەگیرێت.

PDL

زمانی وەسفکردنی لاپەڕەکان.

Perl

زمانیPerl .

Ping

پرۆتۆکۆلیPing .

PLATO

پلاتۆ.

Plot

هێڵکاری کێشان.وێنە کێشان.

Plotter

ئامرازی وێنە.ئامێری وێنە.

Plug-in

کاری زیادە. بەرنامەیەکی بچووکەو دەخرێتە پاڵ بەرنامەو بەشی دیکە بۆ ئەوەی ئەو بەرنامەو بەشەی تر کاری زیاتر بکات.

Pocket computer

کۆمپوتەری دەستی.کۆمپیوتەری بچووك.

Point

نوقتە.یان ڕووبەرێکی زۆر بچوك.

Point of presence

خاڵی ئامادە. نوقتەی ئامادە.

Point-to-point control

دەست بەسەرداگرتنی نێوان دوو خاڵ.

Point-to-point line

هێڵی نوقتە بۆ نوقتە.

Point-to-point protocol

پرۆتۆکۆڵی خاڵ بۆ خاڵ.

POP

نوقتەو خاڵی ئامادە.پرۆتۆکۆڵی یانەی بەرید و نامەی ئەلەکترۆنی.

POP mail

بڕوانە POP

Port

دەروازە.

Port number

ژمارەی دەرگا.

Portable Document Format

بڕوانە PDF

Portal

دەروازە.

Post

بەرید،نیردراو،نێرەر.

Posting

ناردن و پەیامی پۆستی .تۆمار کردن.
نووسین.

Postmaster

سەرۆکی پۆست خانە. گەورەی بەرید.
کە سێکە لێپرسراوی چاودێری پۆستەیە.

POTS

خزمەتگوزاری تەلەفۆنی کۆنی سادە.

PPP (Point-to-point protocol)

پرۆتۆکۆل لە خاڵێکەوە بۆ خاڵێکی تر .
نوقتە بۆ نووقتە.

PPS

لێدان/چرکە. ترپە/چرکە.

Preview

بینین.پیشاندان.بینین پێش چاپکردن.

Print

چاپکردن.چاپ.

Printer

چاپکەر.ئامێری چاپکردن.

Program

بەرنامە.

Protocol

پرۆتۆکۆل. پەیماننامە.کارنامە.

Provider

فەراهەم کەر. دابینکەر.

Proxy

پرۆکسی.

Proxy server

پرۆکسی سێرڤەر.

PSTN (Public Switched Telephone Network)

تۆڕی گشتی سویچی تەلەفۆن.

Public

گشتی.

Public directory

پێڕستی گشتی.

Public Domain (PD)

بواری گشتی.نیتاقی گشتی.

Public key

کلیلی گشتی.

Put

نووسین.

PX

ناوەندی ئاڵوگۆڕی تایبەت.

Python

زمانیPython

Q

Q, q

هەڤدەهەمین پیتی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییەو بە (کیو)گۆدەکرێو ،کورت – کراوەی گەلێك وشەیە.

Quake

کواك.جۆرێکی یارییە.یەکێکە لە یارییەکان

www.quake.com

Query

پرسیار.پرسیارلێکردن.ڕاوەرگرتن.

Quick Time

بەرنامەی کیوك تایم.لەنەزمی ویندۆز و ماکنتۆشدا بۆ پیشاندانی وێنەیی جولاّو وڤیدیۆی بەکاردێت و،سودی لێوەر دەگیرێ لەو بووارەدا.

QUICKTRAN

کویکتران.

Quick viewers

پیشاندانی خێرا. پیشاندانە خێراکان.

Quiescent

خامۆش.ناچالاك.

Quinary

پێنجی.پێنجینەیی.

Quitting

وازهێنان.وەستان.

QWERTY keyboard

تەختەکلیلی ئامێری چاپکەر.

R

R, r

پیتی هەژدەهەمی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییە.

RAM

بیری گەیاندنی هەڕەمەکی.

Real audio

ئاڵوگۆڕی دەنگی بۆ شێوەی قسەکردن وزمانی ئاسایی.

Real time

نەزمی کارپێکردن لە کاتێکی تەواودا. پەخشی زیندوو.کاتی تەواو ڕاستەقینە.

Rec. newsgroup

کۆمەڵەهەواڵییەکانی جۆری (ئاڕ.ئی.سی)

Refresh, refreshing

نوێکردنەوە.تازەکردنەوە.بووژانەوە.چالاک–کردنەوە.

Refresh button

دووگمەی تازەکردنەوە.

Refresh rate

تێکڕای نوێکردنەوە.

Reload

دووبارەکردنەوەی پێهەڵگرتن.

Reload button

دووگمەی دووبارە پێهەڵگرتن.

Remote

دوور،لە دوورەوە.پەیوەندی کردن بە ئامێرەوە بەهۆی هێڵی گەیاندنەوە.

Remote access

گەیاندن لە دوورەوە.

Remote control

دەست بەسەرداگرتن لە دوورەوە.ڕێکخستن لە دوورەوە.

Request for comment

داواپێشکەشکردنی سەرنج و تێبینی.

Response

وەڵام.وەڵامدانەوە.جوابدانەوە.

Response time

کاتی وەڵام دانەوە.کاتی نێوان داواکردن و ئەنجامدانی فەرمانێکە بۆ ئەنجامی فەرمانەکە.

RF

شەپۆلی ڕادیۆیی.تەرەدودی ڕادیۆیی.

RFC

فایلێکە کەزانیاری تایبەت بە پێوانەکردن ، یان پرۆتۆکۆلی تایبەت بە ئینتەرنێت لە خۆ دەگرێت.

RH

ناونیشانی ڕاپۆرت.

Ring, web ring, webring

ئەڵقە.ئەڵقەی وێب.

Rio

ریۆ.دەستگای DimondRio PMP300

Robot

ڕۆبۆت.مرۆڤی ئالی.

Route

کەناڵ.ڕاڕەو.ڕێڕەو.

Router

شەپۆل.

Routine

ڕۆتین.بەرنامەی لاوەکی. بەرنامەی دیاری کراو.

RSAC

کۆمەڵەی ڕاوێژکاری بۆ بەرنامەکانی کات بەسەر بردن و،سەرگەرمی.

RSA Security

کۆمپانیایەکە،کە بە زۆری لە بوواری ئاسایشی دا کاردیکات.

www.rsasecurity.com

RSN

زۆر نزیك.

RT

کاتی تەواو ڕاست.

RTE

جێبەجێکردنی خۆکار(ئالی).

RTF

گونجاندن و ڕێکخستنی دەقی هونەری.

R/W

خوێندنەوە/نووسین.

RZ

گەڕانەوە بۆ سفر.

S

S, s

پیتی نۆزدەهەمی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییەو،بە (ئێس)دەخوێندرێتەوە.

Sic. Newsgroup

کۆمەڵە هەواڵییەکانی جۆری Sic.

Scroll arrow

سەهمەکانی تێپەڕاندن.هاوتوچۆپێکردن.

Scroll bar

شریتی تێپەڕاندن و هاتوچۆ پێکردن.

Search

گەڕان.دۆزینەوە.دۆزەرەوە.بگەڕ.

Search and replace

گەڕان و لەجیاتی دانان. دۆزینەوەو لە شوێن دانان.

Search button

دووگمەی سێرچ.دووگمەی گەڕان.

Search engine

بزوێنەری گەڕان.ئامێری گەڕان.
بەرنامەیەکە کە دەگەڕێت لە وشەکانی ڕێبەریدا لە دەقدا، یان لە بنکەی زانیاریدا. لە تۆڕی ئینتەرنێتدا ،بەرنامەیەکە،کە دەگەڕێت لە وشەکانی ڕێبەریدا لە فایلەکان و،دەقە ئامادەکانی تۆڕی جیهانیدا ،و کۆمەڵە هەواڵییەکان و......، بەشەکانی تر.

Searcher

گەڕەر.بێگومان ژمارەیەکی زۆر گەڕەری تایبەت و گشتیمان هەیە لە جیهانی ئینتەرنێتدا.

Secure electronic transaction

گۆڕینە ئەلەکترۆنییە ئاسایشییەکان.

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

Secure electronic transaction protocol

پرۆتۆکۆلی گۆڕینەکانی ئەلەکترۆنی ئاسایش.

S-HTTP

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی دەقی ئاسایش.

Secure server

بەرنامەی ئاسایشی.خزمەتگوزاری ئاسایشی.

Secure socket layer

چینی پێوانەیی ئاسایشی.

Security

ئاسایشی.دابینکەری ئاسایشی.

Select

هەڵبژاردن.

Serial

زنجیره.زنجیرەیی.شتێك كه بەشێوەی دووای یەك بێت .دووابه دووا.

Serial I/O

داغڵکردن/وەرگرتنەوەی زنجیرەی خزمەت گوزاری.

Server

خزمەتگوزاری. له تۆڕی ئینتەرنێت یان تۆڕەکانی تردا ،بەرنامەیەکه وەڵامی فەرمانەکانی بەرنامەی بەکاربەر دەداتەوە.

Set-top box

قوتوی داغڵبوون.

SGML

زمانی دیاری کردنی گشتی پێوانەیی.

Share

بەشداربوون.

Shareware

فەرهەنگی زاراوەکانی ئینتەرنێت و چات

بەرنامەی بەشداربوون.

Shock wave

نەزمی خزمەتگوزاری ماڵتیمیدیا.

Shock wave player

بەرنامەی کارپێکەری فلاش و شۆك وەیڤ.

Short wave

کورتەشەپۆل.شەپۆلی کورت.

Shopping cart

عارەبانەی بازاڕکردن. عارەبانەی کڕین.

Signature, sign, signature file, sig. file

ئیمزا.فایلی ئیمزا.ناونیشان.نووسینی دیجیتاڵی کۆتای پەیام ونامەی ئەلەکترۆنی.

Simple mail transfer protocol

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی بەریدی سادە.

Simple network management protocol

پرۆتۆکۆڵی بەڕێوەبەرایەتی و،کارگێڕی تۆڕی سادە.

Site

ماڵپەڕ.سایت.پێگە.شوێن.

SLIP

پرۆتۆکۆڵی هێڵی زنجیرەی ئینتەرنێتی.

Smiley

پێکەنیناوی.هەست و سۆز بزوێن. زەردە خەنە.

Smiley face

ڕووی پێکەنیناوی. ڕووخساری پێکەنیناوی .

Sail mail

بەریدی لولپێچی .زاراوەیەکی گشتییە بەکاردێت بۆ وەسفکردنی خزمەتگوزاری

ئاسایی خاو ،بە بەراورد لەگەڵ خزمەتگوزاری بەریدی ئەلەکترۆنی خێرا.

SNMP simple network management protocol

پرۆتۆکۆڵی بەڕێوەبەرایەتی و کارگێڕی تۆڕی سادە.

.Soc (.soc newsgroup)

کۆمەڵەی هەواڵی جۆری Soc.

SOT

سەرەتای دەق.

Sound board

لەوحەی دەنگ.

Sound card

کارتی دەنگ.

Sound clip

پارچەیی دەنگی.

Sound file

فایلی دەنگی.فایلی دەنگ.

فایلی دیجیتاڵییەكان كە كاتێك چالاك دەبێت ،دەنگ و مۆزیك و ڕەنگ نمایش دەبێت و،لێدەدرێت. شێوەو فۆڕماتەكانی فایلی دەنگی ئەمانەن:

-فایلەدەنگییەكان:

.Au, .Mid, . Wav

-فایلە دەنگی و تەسویرییەكان ئەمانەن:

.Aov, .Mov, .Mpg

Sound player

كارپێكەری دەنگی.لێدەری دەنگی .بەرنامە -یە بۆ كارپێكردن و لێدانی فاسیلە دەنگییەكان تا گوێبیستیان بین.

Source document

بەڵگەنامەی سەرچاوە.

Space

بۆشای.ماوە.

Spam

سپام.پەیامێكی ئەلەكترۆنی ناپێویست و، داوانەكراوە ونەویستراوەو،نێردراوە بۆ كۆمەڵێكی زۆر لە خەڵك لەیەككاتدا،وەبە گشتی پەیامی بازرگانییە.

Spamming

كاری ناردنی سپام.

Special

تایبەتی.

Special internet group

كۆمەڵەی هەواڵی بۆ مەبەستێكی دیاری كراو.

Spider, robot, crawler,bot

ئامێرو بەرنامەی گەڕانە ،كە لە لاپەڕەی ئینتەرنێتدا كاری گەڕان ئەنجامدەدات.

Spidering

گەڕانی ئینتەرنێتی.

SSL

چینی سۆكێتەكانی ئاسایشی.

Star media

دەروازەیەکە لە نیۆرك و لەساڵی ١٩٩٦دا دامەزراوەو،مەبەستلێی داهێنانی بازاڕە بەلەهجەی (ئیسپانی-پرتوگالی-.........)

www.starmedia.com

Status bar

شریتی ڕووداوەکان. شریتی زانیارییەکان.

Stop button

دووگمەی وەستاندن.

Stream

گوزەرو ڕێبازی زانیاری لە سەرچاوەوە بۆ ئامێری دەست بەسەرداگرتن و ڕێکخستن.

STX

سەرەتای دەق.

Subject

بابەت.

Subscribe

بەشداربوون.ئابوونەدان.

Sun Micro system Inc.

کۆمپانیایەکی ناسراوی باڵایە و،لە ساڵی ١٩٨٢ دا دامەزرراوە.

Surf

ئامادەیی پیشاندانی زانیاری ئامادەکراو و دابینکراو لە تۆڕی ئینتەرنێتدا .

Surfer

بگەڕ.

Surfing

گەڕانی ئینتەرنێتی .

Surf watch

کۆمپانیایەکە لە ساڵی ١٩٩٥دا دەستی بەکار کردووە.

www.surfwatch.com

Sybase

کۆمپانیای بەرهەمهێنانی بەرنامە و بانکی زانیارییە.

www.sybase.com

Sysop (system operator)

کارپێکەری نەزم

T

T, t

پیتی بیستەمی زمانی ئینگلیزییەو، کورتکراوەی چەندین وشەیەو بە(تی) گۆ دەکرێت.

T1

پەیوەندی تەلەفۆنی بەباندەفراوانەکانەوە کە توانای گواستنەوەی هەیە بە خێرای ١٥٤٤ملیۆن بایت لە چرکەیەکدا ،یان مێگابایت لە چرکەیەکدا.

T2

هەڵگری تی دوو.توانای هەڵگرتن و گواستنەوەی ٦٣١٢میگابایتی هەیە لە چرکەیەکدا.یان ٦٤کەناڵی دەنگی.

T3

توانای گواستنەوەو هەڵگرتنی ٤٤٧٣٦ مێگابایتی هەیە لە چرکەیەکدا ،یان ٦٧٢ کەناڵی دەنگی.

Tag

هێما.نیشانە.یەکەی زانیارییەو بەکاردێت وەکو ڕێبەر یان مەرجەع.کە هاوواتای (ئالاً—بەیداخ)ە.

Talk news group

کۆمەڵە هەواڵییەکانی جۆری Talk.

TCP

پرۆتۆکۆلی دەست بەسەرداگرتن و ڕێکخستن بۆ گواستنەوە.

TCP/IP

پرۆتۆکۆلی ئینتەرنێت و پرۆتۆکۆلی دەست بە سەرداگرتنی گواستنەوە.

Technology

زانستی جێبەجێکردن.زانستی تەکنە – لۆژی.

Telnet

تێل نێت.پرۆتۆکۆلی تێل نێت.

Terabyte

تێرابایت.یەکەی زانیارییە کە یەکسانە بە ١٠٩٩٥١١٦٢٧٧٧٦بایت.ترلیۆن بایت. ئەم پێوانەیە بەکاردێت بۆ کاری هەڵگرتن وپاراستنی زانیارییە فراوانی بەرزەکان.

Teracycle

تێرا سایکڵ.ملیۆن ملیۆن سوڕ لە چرکە - یەکدا.

Terra

تێرا.یەکێکە لە گەورەترین دەروازەکانی جیهان.

www.terra.com

Text

دەق.دەقی پەیام.

Thread

ڕشتەی پەیام.

Thumbnail

وێنەی بچوك.وێنەی بچووککراوە. پیشان -دانی وێنە بەبچوکی.

TIFF

بەشێوەیەکی باو فۆڕماتی فایلی پێوانەییە

کە بەکاردێت بۆ هەڵگرتن و،پاراستن (سەیڤ)ی وێنە.

Title bar

شریتی ناونیشان.

TLA

ناوی خواستراوی سێ پیتی.

tn3270

جۆرێکی تایبەتی تێل نێتە کە سودی لێوەر دەگیرێت بۆ پەیوەندی بە کۆمپیوتەری IBM-ەوە.

To:

لەنامەو پەیامی ئەلەکترۆنیدا،ئەو هێمایەیە کە ناونیشانی ئیمەیڵی ئەو کەسەی لەبەردەمدا دەنووسی کە پەیام و نامەکەی بۆ دەنێریت.

Tool bar

شریتی ئامڕازەکان.

Top-level domain

بواری پلە بەرز.

Torvald, Linux

لینوکس.

Traffic

ترافیك.مرور.جوڵەو ڕۆشتنی پەیام لە نەزمی پەیوەندییەکاندا.

Traffic analaysers

شیکەرەوەی ترافیکی.

Transfer

گواستنەوە.گۆڕەر.گوێزەرەوە.

Transfer rate

تێکڕای گواستنەوە.نرخی گواستنەوە.

Translator

وەرگێڕ.

Tripod

کۆمپانیایەکی بواری ئینتەرنێتە،کە خزمەت گوزاری بوواری دروستکردنی سایت یەکێکە لە بووارە گرنگەکانی وبەکارهێنەر دەتوانێت بە شێوەیەکی بێبەرامبەر و بەلاش سایتی تیا دروست بکات بۆ خۆی.

Trojan horse

ئەسپی تەروادە.ئەسپی تروی.جۆرێکی ڤایرۆسی کۆمپیوتەری.

Troll

ناردنی پەیام بۆ کۆمەڵەی هەواڵی یان خزمەتگوزاری گفتوگۆی تر لە ئینتەرنێتدا.

TRUSTe

کۆمپانیایەکە،لەمارسی ١٩٩٦دامەزراوە.

U

U, u

بیست و یەکەمین پیتی زمانی ئینگلیزییە و بە(یو)دەخوێندرێتەوە.

UA

ناوچەی بەکارهێنەر.

UCSD

زمانی یوو.سی.ئێس.دی.

Uncompress

کردنەوەی پەستان.کردنەوەی پەستێنراو. گێڕنەوەی فایلی پەستێنراو بۆ شێوەی بنچینەی خۆی و پێش پەستانەکەی.

Under construction

لەژێر نوێکردنەوەدایە.لە ژێر بنیات نان دایە.

Uniform/universal resource locator

بڕوانە URL.

UNIX

یونیکس.

Undo

پاشگەزبوونەوە.هەڵوەشانەوەی فەرمانێك.

Unzip

کردنەوەو هەڵوەشاندنەوەی پەستان. لابر –دنی پەستان لەسەر فایلێکی پەستێنراو.

Update

نوێکردنەوە.تازەکردنەوە.

Upload

گواستنەوەی زانیاری لە نەزمی بەکار – هێنەرەوە بۆ ئامێری کۆمپیوتەری دوور .یان دابەزاندنی فایل و زانیارییەکان بۆ ماڵپەڕی ئینتەرنێت.

Uploading

دابەزاندن و گواستنەوەی زانیاری بۆ ناو کۆمپیوتەر یان سایت.

Urban legend

ئەفسانەی ناسراو.ئەفسانەی زۆر بلاو. مەبەست بلاوکردنەوەو گێڕانەوەی چیرۆکە ئەفسانەییەکانە لە ماڵپەڕەکانی ئینتەرنێت دا.

URL

هەموو ناونیشانی ماڵپەڕێك بە URLناو دەبرێت ،کە لەچەند بەشێك پێك دێت وەکو

http://وWWWکە بەمانای تۆڕی ڕووبەر فراوانی (جاڵجاڵۆکەی)جیهانی دێت ،و ناوی ماڵپەڕ domail nam،وپاشگر (.com, .org, .net,….)وە هەمدێك جار پاشگرێکی دیکەش لە کۆتایدا دێت کە هێمایە بۆ ناوی ولاتێکی دیاری کراو (بەزۆری).

URL:
http://www.pukmedia.com
http://www.kdp.info

Usenet, USENET,use net

تۆڕی بەکارهێنان.تۆڕی یوسنێت.تۆڕێکی فراوانە بۆ نەزمی یونیکس.

User

بەکارهێنەر.بەکاربەر.بەشدار بوو.

User ID, user name

ناوی بەکارهێنەر،ناوی بەشداربوو. ناسنا
–مەی بەکاربەر.

UUCP

بەرنامەی UUCP.

Uudecode

بەرنامەی UUDcode

Uuencode

بەرنامەی uuencode.لە بەرنامەی یونیکس دا،گۆڕەری فایلی دووانییە بۆ ASCIIبە بێ لەناوچوونی زانیاری.

UUpC

بەرنامەی UUPC،کە گوونجاوە لەگەڵ کۆمپیوتەری IBMوبەکاردێت لەگەڵیا.

V

V, v

پیتی (بیست و دووهەمین)ی زمانی ئینگلیزییەو،بە(ڤی)دەخوێندرێتەوە.

VCR-style mechanism

کارپێکردن بە شێوەی ئامێری ڤیدیۆ.

VDE

داغڵکردنی زانیاری دەنگی.چوونە ژورەوە ی زانیاری دەنگی.

VDO Live

بەرنامەیەکە،کە سودی لێوەردەگیرێت بۆ بینینی ڤیدیۆی .

Verisign Inc

کۆمپانیایەکی کالیفۆڕنیاییە.

www.verisign.com

Veronica

خزمەتگوزاری ڤیرۆنیکا.

Version

نەوە.نووسخە.

Video

ڤیدیۆ.

Video conference

کۆنفرانسی ڤیدیۆی. پەیوەندی نێوان دوو یان چەن کەسێکە لە ڕێگەی تۆڕی کۆمپیوتەری (ئینتەرنێتی) یەوە، کە دەتوانرێت دەنگ و ڕەنگی یەکتری ببینرێت.

Viewer

پیشاندەر.نیشاندەر.

Virtual

گریمانەیی.بەڕاستی.تەواو.ڕاستی.

Virtual domain

دۆمەین.

Virtual mail

بڕوانە ئیمەیڵ.

Virtual reality (VR)

ڕاستەقینەیی گریمانەیی.

Virus

ڤایرۆس. بەشێکە لە کۆدی بەرنامەیەك کەخۆی کۆپی دەکات بێ ئەوەی ڕووخسەت لە بەکارهێنەر وەربگرێت، واتە بێپرسی بەکارهێنەر دێتە ناو ئامێری کۆمپیوتەر و زۆر جار زیان بە کۆمپیوتەر

دەگە یەنێت. بێگومان ڤایرۆسەکان جۆریان زۆرەو بە گوێرەی جۆرەکەشیان کاری تایبەتی ئەنجامدەدەن لە سەر ئامێری کۆمپیوتەرەکەو هەندێکیان زیانی گەورە بە کۆمپیوتەر دەگەیەنن و هەندێکیان کەمتر.

Voice

دەنگ.

Voice unit

یەکەی دەنگ.

Vortal

دەروازەی گشتی.

VPN

تۆڕی تایبەتی گریمانەیی.

W

W, w

بیست و سێهەمین پیتی زمانی ئینگلیزییە و بە (دەبلیوو)دەخوێندرێتەوە.

W

تۆڕی پەیوەندی جیهانی.

W3

ناوی خواستراوی تۆڕی پەیوەندی جیهانییە.

W3c

کنسرسیۆمی نێودەوڵەتی کەلە ئۆکتۆبەری ساڵی ١٩٩٤دا دامەزراوە.

WAIS

خزمەتکاری زانیاری تۆڕی فراوان.

Wallet

واڵێت.

Walt disney internet group

گروهی ئینتەرنێتی واڵێت دیزنی .

www.disney.com

WAN (wide Area Network)

تۆڕی ڕووبەر فراوان.

WAP

پرۆتۆکۆلی بێوایەری بەرنامەی جێبەجێ – کاری و بەکاربەر.

.Wav

فۆڕماتی فایلی دەنگی.شێوەی فایلی دەنگی.

Web

وێب.دەقی تۆڕی جیهانی بۆ پەیوەندییەکان .ناونیشان،کە بەزۆری بە wwwنیشان دەدرێت و دەستپێدەکات.

وێب سایت.لاپەڕەی وێب.

Web address

ناونیشانی وێب.

Web authoring

دانانی وێب.

Web browser

بگەڕی وێب.پیشاندەری وێب.

Web development

بەرەوپێشچونی وێب.

Web document

دۆکۆمێنتی وێب.

Web master

بەڕێوەبەری (لێپرسراوی)ماڵپەڕ.

Web page

لاپەڕەی ئینتەرنێت.

Web site, web site, web presence, site

وێب سایت.

Web site, web camera, cam, live cam

وێب کام.کامێرایی وێب.

Webcasting

ناردنی فایلی دەنگی و تەسویری لە ڕێگەی ئینتەرنێتەوە.

Webcrawler

ویب کراولەر.یەکێك بوو لە ماڵپەڕە ناسراوەکانی گەڕان.

www.webcrawler.com

Web mail

ویب مەیڵ. بەرنامەی ناردنی نامە لە لاپەڕەی ئینتەرنێت(وێب)دا.

Web TV

وێب تی ڤی.کۆمپانیایەکە ،لە ساڵی ١٩٩٥ دا دامەزراوە.

www.webtv.com

White paper

لاپەڕەی سپی.

Whois

بانکی زانیاری Inter Nic.

Wide Area Information System/Service

نەزمی (خزمەتکاری) ڕووبەر فراوان.

Wide Area Network (WAN)

تۆری ڕووبەر فراوان.

Wide Area Telephone service

خزمەتگوزاری تەلەفۆنی لە ڕووبەرێکی فراواندا.

Win zip

وین زیپ. بەرنامەیەکی تایبەتە بە پەستان –دن و کەمکردنەوەی کێشی فایلەکان.

www.winzip.com

Wired

یەکێکە لە ناسراوترین و،بالأترین گۆڤارەکانی نێو تۆڕی ئینتەرنێت.

www.wired.com

Wireless

بێ وایەر.پەیوەندی بێوایەر.

Wireless application protocol

پرۆتۆکۆلی جێبەجێکردنی بێ وایەر.

Worm

کرم.ورم.

X

X, x

بیست وچوارەمین پیتی زمانی ئینگلیز – ییەو،بە (ئێکس) دەخوێنرێتەوە.

XMODEM

پرۆتۆکۆلی گواستنەوەی فایلە نا دڵنیاکان بۆ کۆمپیوتەری کەسی PC.

XML

زمانی ئێکس .ئێم.ئێڵ.

XMT

گواستنەوە.

X-Off

ئێکس ئۆف .

X-on

ئێکس ئۆن.

XON/XOFF

ناردن/وەستاندن.

X-windows system

نەزمی Xwindows

Y

Y, y

بیست و پێنجەمین پیتی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییەو،بە(وای)دەخوێندرێتەوە.

Ya.com

دەروازەی گرێدراو بە Jazztel**کە لە ساڵی ١٩٩٩دا لە بازاڕی ئیسپانیا هاتە مەیدان.**

www.ya.com

Yahoo!

یاهوو.یەکێکە لە ماڵپەڕە پڕخزمەت گوزارییەکانی جیهانی ئینتەرنێت.

www.yahoo.com

Year book

ڕێبەری ساڵانە.

Yellow page

لاپەڕەی زەرد.

Y Modem

مۆدێمی وای.

Yotta

یووتا.

Y Signal

هێمای دووانی .سیگناڵی دووانی .

Z

Z, z

بیست و شەشەمین پیتی ئەلف و بێی زمانی ئینگلیزییەو بە (زێت) دەخوێن-درێتەوە.

Zero

سفر.

Zero address code

کۆدی بێ ناونیشان.

Zero bits

بت سفر.

Zero centers

ناوەندی سفر.

Zip

زیپ.

Zip driver

بزوێنەری دیسکی زیپ.

Z Modem

مۆدێمی زێت.

Zone

ناوچە.

گرنگترین

زاراوەکانی چات

4everبۆهەمیشەی

A/S/Lتەمەن/ڕەگەز/وڵات

AAMOF.لەڕاستیدا

Adultگەورەساڵ.سەروهەژدەساڵ

After youتۆ بفەرمووو

AMBWباشترین ئارەزووەکانم

AWASHمەست.سەرخۆش

ATTNسەرنج.ئاوڕدانەوە بەلای شتێکدا

AYTلێرە.لێرەدا.لێرەی

B.بوو

B-day.ڕۆژی لە دایك بوون

B4Nخودا حافیز

BBBخودا حافیز ئەزیزم

BBFNخودا حافیز

BBIABچەند ساتێکی تر دەگەڕێمەوە

Bbnبەزووی دەگەڕێمەوە

OFFتوڕە.عەسەبی

BSپێکەنینی قاقا

Bylinerڕۆژنامەنووس

Cزانین

CMپەیوەندیم پێوەبکە

CPپەیامی گاڵتەوگەپ

CUIAلەکاتێکرتر دەتبینمەوە

Compکۆمپیوتەر

CYM بیروبۆچونت بگۆرە

DAYخەوم پێوەبینیت

DBASهەست بەغەریبی مەکە

DETIبیریشی لێمەکەرەوە

DH مێردی ئەزیزم

DIKU ئایا من تۆ دەناسم؟

DK نات ناسم.نەمدیووی

DLTM درۆم لەگەڵ مەکە

DW هاوسەری ئەزیزم

DWIM بەڕاستمە،شۆخی ناکەم

ESAD هیچ وپوچ.ونبە لەبەرچاوم

F2F ڕووبەڕوو

FC پارانەوە

Feeb بێمێشك.دەبەنگ

FDAD برۆ، ونبە

FTBOMH لەناخی دڵمەوە

FURTB گەیشتە ئاستی تەقین

Goga دێوانە

GAL. بژییە،خۆش ڕابوێرە

Give it a rest بێدەنگ بە

Good looking زیبا.جوان

Goose عەقڵسوك.بێ عەقڵ

Gosh خودایە

GRB باش.فرە باش

Greeting درود.سڵاو

GTH بڕۆ بە جەهەنەم

GTSY بە بینینت خۆشحاڵم

H باوەشپیاکردن

Heart دڵ

Hi سڵاو

HT لەوێیت

IAE بەهەرحاڵ

IMSداوای لێبوودن دەکەم

INMPئەوە گرفتی من نییە

IRولاّتی ئێران

IQولاّتی ئێراق

KITخودا حافیز

COOLجوان.چاك.بەرز.بالاّ

KYFCدووعام بۆ بکە

*L*پێکەنین

LACYژنانە

Like hellبڕواناکەم

Lounge Lizardمرۆڤی تەمەلّ

LUWAMH ئیجازەبدە تەنها ببینە

هاوڕێ

LYعاشقت.خۆشەویستت

LY4Eعاشقی هەمیشەیی

LYLASوەکوبرای خۆم خۆشم دەوێی

LYLASوەکو خوشکم خۆشم دەوێی

Lush Houseمەیخانە

Mبووو

ME2منیش هەروەها

Minدەقە

Mingyڕەزیل

Morfپیاو یان ژن

N.B.Tگرنگ نییە

Nice meeting you خۆشحالّم بە

بینینت(چاوپێکەوتنت)

NRGهێز.ئینێرژی

Oakبێکەم و کوڕی.بێعەیب

OBOباشترین پێشنیار

PDSهاوارمەکە

Photوێنە

Picوێنە

PLSتکایە

Povدیدگا

PPLخەڵکی

PPRکاغەز.یاداشت

PTMMزیاتر بڵێ لە بارەیەوە

Qپرسیار

QSLوەڵام

QTبەنمەك

Qve passa؟سڵاو...چیی

Rهەیت.لێرەیت

Raveئاهەنگ وجەژنی گەورە

REسڵاو دووبارە

RLژیانی ڕاستەقینە

RNTنییت،لێرەنیت

Rotten Luckبێ شەنس

Ru There?؟لێرەی

Say cheeseزەردەخەنەیەك بکە

Says you؟چی ئەڵێیت

Scoopهەواڵی تازە

Screemهاوار.زریکە

Spicyئارەزووواوی.شەهوانی

SRYببورە

SUبێدەنگ بە

TILIIڕاستی بڵێ

Tip offسەرهەودا.سەرەداو

TMپشت بەمن ببەستە

Touchدەستلێدان

TSUP?چییە؟

Uتۆ

Uglyناشرین

You Are for Me؟تۆ بۆمنی

*W*چاوداگرتن

WAEFڕووخاو.ڕووخانی تەواو

WDYTبیرلەچی دەكەیتەوە

WOBبێهاوڕێی كوڕ

WOGبێهاوڕێی كچ

Woolfe waerویسكی.مەشروب

WYMM شووم پێدەكەیت؟دەبیتە هاوسەرم؟

YMجوانەمەرگ

YVMزۆر بە خێربێی

سوپاس بۆ خودای گەورەومیهرەبان تەواوبوو.

ئەم فەرهەنگانە لە ئایندەدا چاپدەکرێن

١-فەرهەنگی کۆمپیوتەر و تەکنەلۆژیای زانیارییەکان/گیرفانی ئینگلیزی-کوردی

٢-فەرهەنگی کورتکراوەکانی تەکنەلۆژیای زانیارییەکان ئینگلیزی-کوردی

٣-فەرهەنگی پزیشکی /گیرفانی ئینگلیزی- کوردی

٤-فەرهەنکی کۆمپیوتەروئینتەرنێت و تەکنەلۆژیای زانیارییەکان/گەورە ئینگلیزی - کوردی

٥-فەرهەنگی پزیشکی /گەورە

٦-فەرهەنگی ناوی کوردی

7-فەرهەنگی زانستی بەدوو شێوە /گەورە و بچووك(گیرفانی)